

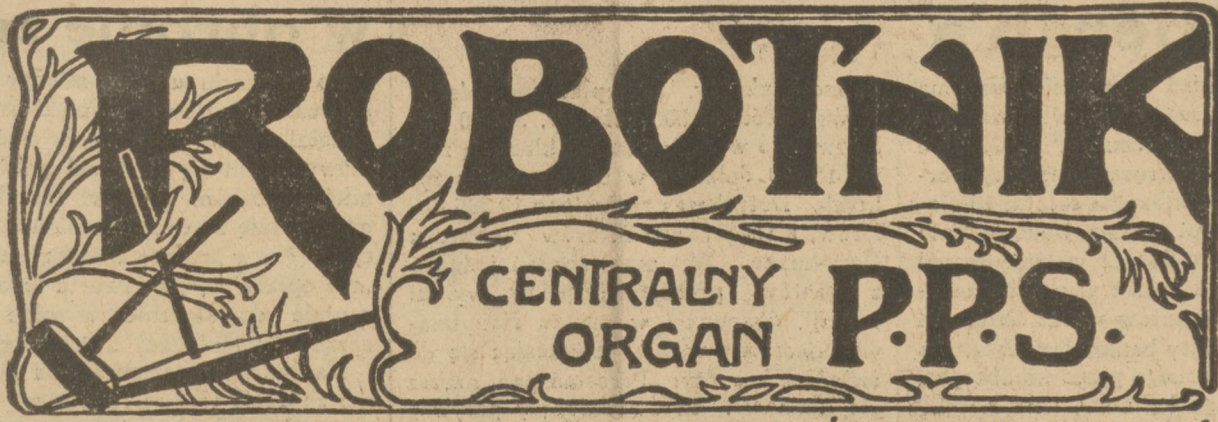
**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11 do 3-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-3 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5-12-80

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

W gąszczu paktów

W Genewie dyplomacja pracuje gorączkowo i stara się coś „wypośredkować” z chaosu, w jakim znajduje się Europa. Po zwycięstwie Hitlera w Zagłębiu Saary wylania się cały szereg spraw, związanych z możliwością powrotu Niemiec do Ligi. Obecność min. Becka w Genewie sprawia, że przedstawiciele różnych państw, a przede wszystkim Francji informują się, jakie jest stanowisko Polski w sprawie paktów rzymskich, projektu paktu wschodniego i t. d. Co z tych rozmów wynika — dowiemy się wkrótce.

Tymczasem nadeszła z Moskwy znamienna wiadomość. Oto wiceprezes rady komisarzy ludowych, Kujbyszew, wygłosił na zjeździe Sowietów okręgu moskiewskiego mowę, w której oznajmił, że obok paktu wschodniego, mającego objąć Rosję, Polskę, Niemcy, Czechosłowację i państwa bałtyckie, ma być jednocześnie zawarty pakt wzajemnej pomocy między Francją, Niemcami i Rosją.

Oświadczenie to podziało na „sacjację” jak kulebki zimnej wody.

Korespondent „Gazety Polskiej” do nosi, że trzy najważniejsze gazety moskiewskie nie podały słów Kujbyszewa, inne zaś umieściły. Korespondent ów przypuszcza więc, że Kujbyszew mógł się mylić. Ale z większym prawdopodobieństwem można przypuścić że oceniano mowę Kujbyszewa dlatego, iż zawczasu odkrył karty dyplomacji sowieckiej.

Tak czy owak, oświadczenie Kujbyszewa oświeca tendencje polityki sowieckiej, która niewątpliwie idzie po linii tego oświadczenia. Sowiety dążą do zabezpieczenia sobie pokoju i w tym celu są gotowe zawrzeć pakt nawet z Hitlerem. Ponieważ Hitler narazie nie skłania się do tego, więc Rosja pragnęłaby skorzystać z ewentualnego zbliżenia francusko-niemieckiego i zawrzeć „pakt trzech”. To, że Sowiety swego czasu ostro wystąpiły przeciw „paktowi 4-ch”, jako sprzymierzeniu mocarstw przeciw mniejszym państwom, nie wchodziło w rachubę z chwilą, gdy Sowiety same znajdują się wśród grubych ryb.

Alarm prasy „sanacyjnej” z powodu oświadczenia Kujbyszewa jest zupełnie zrozumiały, gdyżby powstanie „pakt trzech” doszedł do skutku, toby całkowicie spełnił „mocarstwowe” dążenia i zamairy „sanacji”.

Ale „sanacja” nie mogłaby mieć pretensji do uczestników tego paktu o to, że pominięli Polskę. A to dlatego, że jedną z przyczyn, która skłoniłaby Rosję i Francję do zawarcia „paktu trzech” byłby pakt niemiecko-polski, który tyle krwi napsuł w Rosji, a zwłaszcza we Francji.

Powie ktoś, że Niemcy nie pójdą na taki pakt, by nie zrazić do siebie Polski. Ale kto w to uwierzy? Jeżeli Niemcy istotnie pogodzą się z Francją, to gwałtowna, a tak nagła namietność do Polski zgaśnie jak iskra na lodzie. Przecież pakt z Polską powstał na złość Francji i był odpowiedzią Hitlera pod adresem Francji za jej politykę wobec Niemiec po ich wystąpieniu z Ligi Narodów. Jeżeli Niemcy pogodzą się z Francją, to ten motyw odpadnie.

Będzie może, że pakt niemiecko-polski zawiera jakies zobowiązania, nieznanne szerszemu ogółowi, a stojące na przeszkodzie udziałowi Niemiec w pakcie z Rosją. Ale i na to Niemcy znajdują sposób. Gdy przekonają się, że narazie, przy obecnym układzie stosunków, więcej mogą skorzystać z „paktu trzech”, niż z paktu z Polską, to niewątpliwie podpiszą „pakt trzech”, a pakt z Polską zawieszą na kolku.

Gdyby nawet oświadczenie Kujbysz-

Problem Saary

Kompromis genewski w myśl życzeń Berlina

Cała Saara wraca do Niemiec 1 marca

POD NACISKIEM BERLINA.

Przez cały czwartek do wieczora trwały dalej zakulisowe rokowania z Berlinem. Około g. 19 „osiągnięte zostało porozumienie”, innymi słowy HITLER OSIĄGNAŁ WSZYSTKO TO, O CO MU CHODZIŁO NAPRAWDĘ. Niezwykle odbyło się posiedzenie Rady Ligi, poświęcone losowi Saary.

TEKST UCHWAŁY RADY LIGI.

Tekst uchwały, przyjętej przez Radę jednogłośnie, podajemy w brzmieniu dosłownym, z małymi opuszczeniami:

1) Rada postanawia przyłączenie do Niemiec CAŁOŚCI TERYTORJUM SAARY.

2) ustala na dzień 1 marca 1935 r. datę objęcia przez Niemcy władzy nad terytorjum Zagłębia Saary.

3) powierza swemu komitetowi ustalenie w porozumieniu z Rządem niemieckim, z rządem francuskim i z komisją rządzącą Saary koniecznych postanowień w związku ze zmianą ustroju w Saarze. Również szczegółów wykonania zobowiązań Traktatu Wersalskiego. Wrazie gdyby te postanowienia nie mogły być ustalone przed 15 lutego 1935 r., komitet przedstawi swe propozycje Radzie, która powzięłaby konieczne decyzje, zgodnie z par. 35 i 39 aneksu do art. 50 Traktatu Wersalskiego i ze specjalnymi zobowiązaniami, przyjętymi przez oba Rządy z okazji plebiscytu. (PAT).

DEKLARACJE.

Min. Laval złożył następnie oświadczenie, stanowiące właściwie ofertę pod adresem „Trzeciej Rzeszy”. Min. Laval wezwał Niemcy do udziału w Pakcie Wschodnim. Zapewnił, iż chce wierzyć, że nie będzie represyj w stosunku do antyhitlerowców. Zastrzegł się, że zagadnienie emigrantów z Saary — to zagadnienie międzynarodowe.

Min. Eden i min. Komarnicki dziękowali i gratulowali na wszystkie możliwe strony. Jeden tylko kom. Litwinowski ośmielił się w formie zresztą niesłychanie delikatnej i rozpaczliwie „drobnomieszczańskiej” wyrazić pewne wątpliwości co do pokojowych uczuć Hitlera. Za owe wątpliwości nawymyślano Litwinowowi w prawicowej prasie... francuskiej.

Prasa francuska wyraża zadowolenie z załatwienia sprawy saarskiej.

„Le Petit Journal” pisze, że zasadni-

czą rzeczą dla Francji jest otrzymanie gwarancji w dziedzinie demilitaryzacji. Hitler wyciągnął rękę do Laval, który jej nie odrzucił, wskazując zdecydowanie na warunki, na jakich zgodziłby się on wyciągnąć rękę do Hitlera.

BURZLIWA PRASA FRANCUSKA ZADOWOLONA.

„Le Figaro” podkreśla, że odwrócona została karta historii. Trudności w dziedzinie demilitaryzacji Saary zostały usunięte. Laval postąpił rozsądnie, dążąc do porozumienia przed wypowiedzeniem się Rady Ligi.

„L'Oeuvre” zaznacza, że walka była trudna. Epilog kwestji saarskiej na posiedzeniu publicznym Rady był krótki, a górowało nad nim rzeczowe przemówienie Laval, które wywarło duże wrażenie, gdyż mówca w krótkich zdaniach streścił precyzyjnie całą politykę francuską w dziedzinie organizacji bezpieczeństwa politycznego, proponując Rzeszy współpracę.

Pertinax w „Echo de Paris” wyraża ubolewanie, że Niemcy uciekli się do metod brutalnego nacisku i że Liga Narodów okazała się zbyt ustepliwą.

„Le Jour” stwierdza, że postępowanie rządu Rzeszy po ogłoszeniu wyników plebiscytu w Zagłębiu Saary nie było nacechowane duchem pokojowym, lecz przeciwnie — Rzesza okazała się nieprzejednaną wobec zadań Ligi Narodów.

SOLIDARNOŚĆ REAKCJI EUROPEJSKIEJ.

Krażą tu wiadomości, że Szwajcaria odmówiła udzielenia wizy wjazdowej przywódcy antyhitlerowców w Zagłębiu Saary, Maxowi Braunowi, który bawi obecnie w Forbach. Sprawozdawca specjalny dziennika „Le Jour” stwierdza, że 28 komunistów Saary, którzy nie posiadali w porządku swych papierów osobistych, zostali, pomimo to, przyjęci na terytorjum francuskie. Ponieważ komunistki rozpoczęły agitację i wkroczyli do Forbach, śpiewając „Międzynarodówkę”, zostali oni wydaleny z powrotem do Saary. (PAT).

W OCZEKIWANIU TERORU.

Z Saarbrücken donoszą, że aż do chwili objęcia Zagłębia Saary przez Niemcy granica celna pozostaje bez zmian w obecnym stanie.

W obawie represyj ze strony narodowych „socialistów”, 170 osób z Sulzbach

i 60 z Camphausen ukryło się w budynku kopalni francuskich. (PAT).

EMIGRANCI.

Według urzędowych doniesień z ministerjum spraw wewnętrznych, granice francuską przekroczyło do czwartku do godz. 20-ej 474 emigrantów z Zagłębia Saary. (ATE).

Zakończenie strajku górników Zagłębia

Strajk demonstracyjny w kopalniach Zagłębia Dąbrowskiego zakończył się wczoraj o godzinie 6 rano.

Wszystkie załogi kopalni przystąpiły do pracy z wyjątkiem kopalni „Czeładź”, która jeszcze strajkuje.

W Z.S.S.R.

Wyrok w sprawie grupy Zinowjewa i Kamieniewa

Kolegium wojskowe Najwyższego Sądu Z. S. S. R. ogłosiło we czwartek późnym wieczorem wyrok w sprawie Zinowjewa, Kamieniewa i 17 współtowarzyszy, oskarżonych o organizację spisku „kontrewolucyjnego” i współudział w spisku, mającym na celu zamordowanie Kirowa. Sąd uznał wszystkich oskarżonych za winnych. Zinowjew skazany został na 10 lat więzienia, Kamieniew na 5 lat więzienia.

Gertik, Kuklin i Sachow jako najbardziej aktywni członkowie grupy każdy na 10 lat więzienia, Szarow, Jewdokimow, Bakajew, Gorcezin i Carkow za aktywny udział w tajnej grupie — każdy na 8 lat więzienia, Fiedorow, Gercberg, Gessen, Tarasow, Perimow, Aniczew i Fajwilowicz — każdy na 6 lat więzienia. Baszkirow, Brawo, Kommi, jako mniej aktywni członkowie — każdy na 5 lat więzienia. Pozaatem trybunał postanowił skonfiskować majątek osobisty wszystkich oskarżonych.

Na mocy decyzji specjalnej komisji przy ludowym komisariacie spraw wewnętrznych 49 członków „kontrewolucyjnej” grupy Zinowjewa skazanych zostało na osadzenie w obozach koncentracyjnych na okres 4 — 5 lat, a 29 — na deportację do różnych okolic ZSSR. na okres od 2 do 5 lat. (PAT).

MOTYWY WYROKU.

Agencja „Tass” donosi: Rezultaty śledztwa sądowego, jak również zeznania samych oskarżonych ustaliły istnienie w Moskwie aż do dnia aresztowania tajnej grupy „kontrewolucyjnej” t. zw.

„Centrum moskiewskiego” złożonej z członków opozycji „antysowieckiej” z Zinowjewem na czele do „Centrum moskiewskiego” wchodził: Zinowjew, Szarow, Ruchlin, Jewdokimow, Gertisz, Karajew, Kamieniew, Fedorow, Gorcezin. Trybunał przesłuchał w charakterze świadków kilku współuczestników leningradzkiej grupy „kontrewolucyjnej”, których sprawy zostały wyłączone i skierowane do postępowania uzupełniającego. Wszystkie te osoby (Safarow, Elkowicz) ujawniły trybunałowi szereg faktów, dotyczących tajnej działalności „centrum moskiewskiego”.

Postępowanie sądowe ustaliło fakty, na podstawie których można było zakwalifikować zbrodnię członków „Centrum moskiewskiego” pozostającą w związku ze sprawą morderstwa Kirowa, jako podżeganie do tej ohdnej zbrodni.

Postępowanie sądowe potwierdziło całkowicie, że członkom „centrum moskiewskiego” znane były zamiary terrorystyczne „grupy leningradzkiej” i że zamiary te podsycałi.

Wszyscy oskarżeni w toczącym się procesie przyznali się całkowicie do zbrodni i winy. (PAT).

Z punktu widzenia obyczajów sowieckich wyrok możnaby określić, jako stosunkowo łagodny w porównaniu do przestępstw, zarzucanych oskarżonym. Prawdopodobnie sztuczność wielu oskarżeń była zbyt jaskrawa. Znaczna część skazanych należy do „starej gwardji” leningradzkiej.

Sabotaż kolejowy w Syberji?

Prasa japońska podaje, że ekspres syberyjski, przybywający z Moskwy, zo-

stał zatrzymany na kilka godzin w tajdze, na odcinku między Mogronem a Czytą na kolei Zabajkalskiej. Powodem zatrzymania był pożar elewatora koło Czyty, w pobliżu linii kolejowej.

Ponieważ dzień przedtem spłonął szpital wojskowy na stacji Mysowaja oraz zakłady intendentury w Chadabulaku, władze sowieckie podejrzewają sabotaż i prowadzą dochodzenie w tym kierunku. (ATE).

szewa okazało się mylne, to i w tym wypadku, w razie pogodzenia się Niemiec z Francją, pakt polsko-niemiecki okaże się conajmniej bezprzedmiotowy na przyszłość. A pamiętajmy, ile on wyrządził Polsce szkody w ciągu jednego roku swego istnienia.

Prasa „sanacyjna” donosząc o oświadczeniu Kujbyszewa, upatruje w „pakcie trzech” argument za słusnością postawy Rządu polskiego wobec paktu wschodniego. Otóż Polska odrzuca pakt wschodni głównie z powodu paktu swego z Niemcami. Gdyby Niemcy przystąpiły do „paktu trzech”, to Polska pierwsza musiałaby się zgłosić do paktu wschodniego, który przecież gwarantuje granice Polski, podczas gdy pakt z Niemcami tej gwarancji nie zawiera. (jmb.).

Nowe plany lotnicze

Słynna lotniczka Amelia Earhart oświadczyła, iż w tym roku zostanie otwarta regularna pasażerska linja lotnicza pomiędzy Kalifornią a Wyspami Hawajskimi. Pośrodku tej trasy, na Oceanie Spokojnym, zbudowana będzie sztuczna wyspa dla lądowania samolotów, a pozaatem cała trasa oświetlona będzie przy pomocy wież elektrycznych. (PAT)

Wielki spisek terrorystyczny w Japonji

Agencja japońska „Kokutsu” podaje, że japońska policja polityczna wykryła spisek terrorystów, zgrupowanych w organizacji pod nazwą: „Oddział przysięgi: krwi rewolucji Szowa”. Oddział ten planował urządzenie zamachu na najwyższych działaczy państwowych. We dług planu terrorystów, mieli być zgładzeni przede wszystkim książe Sajondzi, strażnik pieczęci państwowej baron Makino, minister finansów Takahashi, finansisci Mitsui, baron Juwasa i inni. Po aresztowaniu przez policję głównych współuczestników spisku w czerwcu ub. roku, pozostali zawiązali nową organizację pod nazwą „umiernających za re-

wolucję Koodo” i przystąpił do wykonywania poprzednich planów. Pierwszy zamach na księcia Sajondzi nie powiódł się. Zamachowiec, uzbrojony w sztylet, schwytany został w willi księcia, zanim mógł przystąpić do wykonania zamachu. Ujęcie terrorysty doprowadziło do wykrycia całej organizacji. Nastąpiły liczne aresztowania, przyczem ujęto 6 głównych przywódców sprzysiężenia. Obecnie sprawa terrorystów znajduje się w sądzie, który bada rozległy materiał, dostarczony w czasie śledztwa. Jednocześnie został cofnięty zakaz zamieszczania w prasie wiadomości, dotyczących procesu terrorystów. (ATE).

Budżet przedsiębiorstw i zakładów Min. Opieki Społ.

Komisja Budżetowa Sejmu rozpatrywała onegdaj budżet przedsiębiorstw i zakładów Min. Opieki Społecznej. Referent pos. Dyboski podniósł w swym przemówieniu, że budżet ten musi być deficytowy, jedynie przedsiębiorstwa Państw. Zakładu Higieny przyniosą pewien dochód, a budżet zdrojowisk państwowych równowagi się.

Następnie referent zdał sprawę z prac, dokonanych w ubiegłym roku w zdrojowiskach, z frekwencji gości oraz przedstawił plany na przyszłość i zamierzone inwestycje. Z kolei omówił referent budżet Państw. Zakładu Higieny, poczem przeszedł do omawiania budżetu szpitali państwowych. Z wywodów referenta wynika, że brak jest w Polsce kilkunastu tysięcy łóżek dla psychicznie chorych.

Pos. Polakiewicz zapytał, czy istotnie Krynica ma więcej kuracjuszków, niż Karlowe Vary (Karlsbad)?

Wicem. Piestrzyński zaprzeczył temu, zaznaczając, iż tylko spadek liczby kuracjuszków jest w Krynicy mniejszy, niż w Karlowych Varach.

Przewodn. p. Byrka: Nie można wymagać od Krynicy, żeby miała więcej kuracjuszków niż Karlowe Vary. Do Karlowych Varów przyjeżdża król angielski, do Krynicy co najwyżej rabini. (?).

Nastąpiła dyskusja, w której zabierał głos szereg posłów. Pom. in. pos. Kornecki uważa za fatalny krok cofnięcie niższej kolejowej dla powracających z letnisk i zdrojowisk.

Pos. Polakiewicz interesował się wysokością kosztów utrzymania w szpitalach dla umysłowo chorych i po wyjaśnieniu, że od zł 3.50 do 4 zł., oświadczył, że jest to za wysoka opłata.

Wyjaśnień udzielał wiceminister Piestrzyński.

Budżet głosami posłów BBWR, przyjęto.

Fundusze Budowlane

Sejmowa Komisja Budżetowa rozpatrywała wczoraj budżet Funduszu Kwaterunku Wojskowego. Budżet tego Funduszu zamyka się w granicach 14.950.000 zł. na co składa się 10 milionów z podatku lokalowego, 1.700 tys. z czynszów w domach własnych oraz z 3.250.000 ze zwrotów za roboty zlecone.

W wydatkach preliniuje się 7 milj. na nowe budowle, 1.850.000 zł. na konserwacje, na raty i procenty od pożyczek — 4 miliony, oraz na administrację — 400.000.

Mimo żywej akcji budowlanej, prowadzonej od kilku lat, brak jeszcze na pomieśczenie dla oficerów i podoficerów 11.676 kwatery. F. K. W. buduje tam przedwzrostki, gdzie jest drogie komorne, a węg. w Warszawie i na kresach wschodnich. Ogółem od podatku lokalowego F. K. W. otrzymał w okresie czasu 1927 — 1933 przeszło 65 milionów złotych.

Nad referatem wywiązała się dyskusja, poczem na pytanie odpowiadał i wyjaśnienia udzielał dyrektor F. Kw. Wojsk. pułk. Leopold Toruń.

Preliminarz przyjęto bez zmian.

Następnie również bez zmian przyjęto budżety Państwowego Funduszu Budowlanego, Państwowego Funduszu Rozbudowy Miast i Specjalnego Rachunku Terenowego.

Następnie posiedzenie Komisji Budżetowej w środę dn. 23 stycznia.

Z komisji prawniczej Sejmu

18 b. m. o godz. 10 rano odbyło się pierwsze podczas obecnej sesji posiedzenie Komisji Prawniczej Sejmu.

Na porządku dziennym — przydział referatów, M. in.:

4 wnioski — Klubu Narodowego, Chrześcijańskiej Demokracji, Klubu Ukraińskiego w sprawie Berezki Kartuskiej, oraz Z.P.P.S. w sprawie Berezki Kartuskiej i więzienia Świętokrzyskiego — przydzielono posł. Nowodworskiemu (Str. Nar.), wnioski Z.P.P.S. w sprawie amnestji powszechnej; wnioski w sprawie amnestji politycznej i bezprawnego zarządzenia prokuratury w stosunku do niektórych b. więźniów brzeskich — tow. posł. H. Świątkowskiemu.

Wniosek Min. Sprawiedliwości w sprawie zmiany ustawy o prawie autorskim — przydzielono posłowi dr. Rublowi (B. B.), wniosek Klubu Ukraińskiego — posłowi dr. Bilakowi (Kl. Ukr.).

Następne posiedzenie Komisji Prawniczej prawdopodobnie w najbliższy wtorek.

Wręczenie nagrody Ilakowiczównie

W środę p. minister oświaty w obecności członków sądu konkursowego doręczył Kazimierce Ilakowiczównie przyznanej nagrodę literacką.

Proces o porwanie dziecka Lindbergh'a

Onegdajszy dzień w procesie Hauptmana przyniósł szereg nowych momentów, obciążających oskarżonego. Jeden ze świadków, który wręczał sprawcy porwania dziecka Lindbergha ostatni 10-cio dolarowy banknot z sumy wykupu, opie wającej na złoto, poznał w Hauptmanie tego osobnika, któremu wręczył pieniądze. Jeden z agentów władz śledzących zeznał, że pierwszy banknot, pochodzący z okupu, wypłaconego przez Lindbergha, odnaleziono 4-go kwietnia 1932 r.

Później odnaleziono w Nowym Jorku, Chicago i innych miastach St. Zjedn.

Kto pomógł zwycięstwu Hitlera

Od osoby która przed paroma dniami przybyła z Niemiec, jest tajemniczona w obecne stosunki, dowiadujemy się, jakie powody złożyły się na zwycięstwo Hitlera w niedzielnym plebiscycie.

Według zapewnienia naszego informatora, poza czynnikiem teroru i poza tem, że „Front Niemiecki” zupełnie lekceważył sobie zarządzenia Ligi Narodów i Komisji Plebiscytowej, ustawiając własne posterunki policyjne, jednym z powodów, że za Hitlerem gosowało 90% uprawnionych do głosowania, był ten, że kapitaliści francuscy zawczasu ułożyli się z rządem niemieckim i zaczęli pośpiesznie likwidować swoje przedsiębiorstwa. Na ludności to w szybkim tempie przeprowadzane wycofywanie się Francuzów sprawowało wrażenie ucieczki oraz wytwarzało przekonanie, że plebiscyt będzie tylko czołzą formalnością, która ma tylko przypieczętować stan rzeczy, jaki się już wytworzył.

Jednocześnie z chwilą, kiedy kapitaliści francuscy ułożyli się z rządem Rzeszy w sprawie odszkodowania za zwracane kopalnie, zaczęło się wycofywanie z Zagłębia Saary francuskiej waluty, która przez 15 lat była tam obiegową monetą. Obieg pieniędzy kurczył się z godziny na godzinę, a wraz z tem zamierało życie gospodarcze. Wszystko przemawiało za tem, że kapitaliści francuscy mają dość Saary i nie chcą nadal utrzymywać obecnego stanu rzeczy.

„Niebezpieczeństwa” teorii „rasizmu”

Jak donosi „Voelkischer Beobachter”, jednemu z docentów na uniwersytecie w Getyndze odebrano prawo nauczania, ponieważ nadużywał zasad, wynikających z narodowo — „socialistycznej” teorii rasowej dla propagandy politycznej przeciw narodowemu „socializmowi”. Przykładem takiej zamaskowanej propagandy jest — według dziennika — posługiwanie się przez pewnych profesorów niemieckich pojęciami „rasa kapitalistów” i „rasa uciemięzonych”. Relegowany docent posunął się tak daleko, że używał m. in. pojęcia „rasa koszykarzy”. (PAT.)

Nie wiemy, czy ów docent rozmyślnie doprowadził „teorie” hitlerizmu do ocywistej absurdalności. Równie dobrze mógł to samo popelnić w najczystszej — z hitlerowskiego punktu widzenia — intencji. Bo absurd wynika logicznie z samych założeń doktryny.

Rewizje na ulicach Berlina

W czwartek popołudniu na głównych ulicach śródmieścia Berlina, pojawiły się patrole narodowo — „socialistycznego” korpusu żandarmerji, które legitymowały przechodzących „szturmowców” oraz częściowo osoby cywilne, żądając okazania dowodów osobistych. (PAT.)

Bojkot towarów niemieckich

Związki zawodowe robotników na terenie m. Chicago uchwały bojkot wszelkich towarów pochodzących z Niemiec.

W ulotce, jaką wydały związki Zawodowe W. Brytanji oraz Partja Pracy pom. in. nawołuje się robotników: „Nie zapominajcie, że wyroby niemieckie są wytwarzane przez robotników źle opłacanych i których pozbawiono prawa organizowania się celem wywalczenia lepszych warunków pracy. Bojkot gospodarczy jest bronią robotnika. Niechaj wszyscy robotnicy uczynią użytek z tej broni przeciw Niemcom!”

Do odezwę załączono spis towarów, które Niemcy wywożą do Anglii, oraz listę firm i marek ochronnych, po których poznaje się wyroby niemieckie.

dalsze banknoty. Z wypłaconego okupu w wysokości 50,000 dolarów, 35,000 dolarów było w banknotach z klauzulą złotą, 15,000 dolarów w banknotach zwykłych. Dotychczas znaleziono 19,385 dolarów, z tego 14,600 dolarów w garażu Hauptmana. W czasie zeznań jednego z agentów, przedstawiającego wyniki rewizji, dokonanej w garażu Hauptmana, oskarżony wstaje, zwracając się do świadka, krzycząc: „Prześnij pan, nareszcie klamać!”. Przewodniczący przywołuje Hauptmana do porządku, oświadczać, że będzie on mógł złożyć w swoim czasie wszystkie wyjaśnienia, jakie dla swej obrony uzna za konieczne.

Konferencja ogólnokrajowa socjalistów austriackich

We wrześniu r.ub. dokonało się zjednoczenie ruchu socjalistycznego Austrii w jedną partję rewolucyjnych socjalistów. W tych dniach w jednej z miejscowości Górnej Austrii obradowała konferencja socjalistów z całej Austrii z udziałem przedstawicieli socjalistów, bawiących na emigracji.

Konferencja wykazała, że pomimo zakazu austriackiej organizacje socjalistycznej znowu ogarniają cały kraj.

Do kierowania ruchem wybrano trzech wiedeńczyków, oraz trzech przedstawicieli innych krajów związkowych, którzy mają piastować swe mandaty aż do najbliższego kongresu partyjnego.

Opracowany przez konferencję program pracy dotyczy wszystkich dziedzin życia społecznego i politycznego Austrii i streszcza się w żądaniu powszechnego sabotażu, i zwalczania obecnego systemu Najbliższym zadaniem jest, według narzuconego programu, odzyskanie utraczonych praw ludu, celem zaś ostatecznym — opanowanie władzy. Dla osiągnięcia tych celów opracowała konferencja szczegółowy program wywłaszczenia obszarników i szlachty, oraz obsadzania wszystkich rozstrzygających o gospodarce krajowej pozycji.

Roosevelt chce rozwoju ubezpieczeń społecznych

Prezydent Roosevelt zwrócił się do Kongresu z orędziem, w którym zaleca Kongresowi oraz poszczególnym stanom przyjęcie obszernego programu ubezpieczeń socjalnych. (PAT.)

Po uchwaleniu przez Senat konstytucji

Senat głosami BB. posłuszenie uchwalił projekt nowej konstytucji. Nikogo fakt ten nie zdziwił. Posłuszna większość uchwaliła każdą, najbardziej niedorzeczną ustawę. Dyscyplina organizacyjna decyduje o jednolitem głosowaniu posłów i senatorów „sanacyjnych”.

Wprawdzie prasa „sanacyjna” ogłasza uchwałę senatu za „wielki sukces myśli państwowej”, w obozie „sanacyjnym” jako całości nie ma jednak entuzjazmu dla dzieła, które stworzył p. Car, przy wybitnym udziale p. Światalskiego, rzekomo najlepiej poinformowanego o woli czynnika decydującego.

T. zw. lewicowi „sanatorzy”, którzy wypływają w kamizelkę strumienia łez z powodu stosunków, panujących w Polsce, twierdzą, iż cała t. zw. „robotka konstytucyjna” odbywała się bez jakiegokolwiek udziału czynnika najbardziej decydującego w Polsce. Stąd t. zw. lewica niepodległościowa, tkwiąca w obozie rządowym, wysnuwa wniosek, jakoby w Sejmie konstytucja carowa zostanie zmieniona.

Dzienne złudzenia!

Tytuł

Mówiąc o prerogatywach, jaka nowa konstytucja „sanacyjna” nadaje prezydentowi, pos. Głabiński zaznaczył, że takich prerogatyw nie posiada nawet Mikado, pomimo, że Japonja nie wyszła jeszcze z okresu absolutyzmu.

Dziwnem przeto wydaje się, że konstytucja pp. Cara et Co zachowała tytuł prezydenta dla głowy państwa, a nie nazwała przyszłego nieodpowiedzialnego nosiciela nieograniczonej władzy „obernikado” czy inaczej ale w tym rodzaju.

Jest to jeden z licznych niekonsekwencji zawartych w „sanacyjnej” konstytucji.

Walka górników w obronie zamykanych kopalń

Po zawarciu umowy między przemysłowcami węglowymi Polski i Anglii o podział rynków zbytu, cały ciężar tej umowy zwał się na barki polskich górników. Baroni węglowi zamykają jedną kopalnię za drugą, ponieważ produkcja węgla w szeregu mniejszych kopalń „nie opłaca się”, a zawarta umowa gwarantuje dostatecznie wysokie zyski ze sprzedaży mniejszej ilości węgla.

Kapitalistów górnośląskich nie obchodzi zupełnie to, czy robotnicy, usunięci z zamykanych kopalń, pomrą z głodu, czy też nie, najważniejszą dla nich rzeczą jest zagwarantowanie sobie wysokich zysków.

Ostatnio górnicy kopalni „Grodziec” zastrajkowali, protestując w ten sposób przeciw zamiarom dyrekcji Grodzieckiej-

go Towarzystwa Kopalń Węgla, zmiernym do wydzierżawienia kopalni Towarzystwu „Saturn”. Po wydzierżawieniu kopalnia „Grodziec” miała zostać zamknięta, a robotnicy zredukowani. Wczoraj nadeszła wiadomość, że nadzwyczajne zebranie akcjonariuszów Grodzieckiego Tow. Kopalń Węgla postanowiło kopalnię wydzierżawić.

„Gazeta Handlowa”, podając tę wiadomość, opatrzyła ją komentarzem, w którym tłumaczy, że z powodu trudności, w jakich znalazł się przemysł węglowy w Polsce wskutek przedłużającego się kryzysu, musi on szukać wyjścia drogą koncentracji warsztatów pracy, która powoduje potaniecie kosztów produkcji.

Los tysięcy górników nie wstrząsa przemysłowców węglowych.

Proces o katastrofę kolejową w Krzeszowicach

W dalszym ciągu procesu o katastrofę Krzeszowicką przed sądem w Krakowie zeznawał świadek Żeleznik, maszynista pociągu wiedeńskiego. Świadek zeznał, że zwoził bieg pociągu do 15 km., ale mimo to nie można było uniknąć katastrofy.

Świadek Placzek zeznał, że oskarżony Zieliński nie miał odpowiedniego wykształcenia.

Następny świadek Zarzycki, zeznał, że osk. Drabik nie miał żadnych kwalifikacji na stanowisko, które zajmował, a o świadku Czyłoku podaje, że nie

Konfiskata

Wczorajszy numer naszego pisma uległ konfiskacie za artykuł omawiający stosunki w więzieniu św. Michała w Krakowie.

Dalsze nominacje na wyższych uczelniach

W ostatnich tygodniach Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Wacław Jędrzejewicz zatwierdził następujące habilitacje w szkołach akademickich: na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie zostali mianowani docentami: dr. Bronisław z Wójlentów Keuprulan. Dr. Edward Ralski. Dr. Bronisław Snieżko. Na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie: Dr. Rajmund Gostkowski. Ks. dr. Piotr Kałwa. Dr. Józef Lenczewski. Na Uniwersytecie Warszawskim: Dr. Gustaw Bychowski. Dr. Antoni Fidler, Dr. Dionizy Zuberbier. Na Uniwersytecie Poznań-

skim: Dr. Karol Zaleski. Na Politechnice Lwowskiej: Dr. inż. Włodzisław Trzebiński.

Jednocześnie, na wniosek Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Pan Prezydent Rzeczypospolitej mianował profesorami tytularnymi w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie:

Dr. Aleksandra Oszackiego; w Politechnice Warszawskiej; inż. Melchjora Nestorowicza; w Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie dr. Tadeusza Konopińskiego.

Sala sądowa stolicy

ZNOWU SEKWESTRATOR PRZED SĄDEM.

Praca sekwestratora wpływa stanowczo deprawującą na ludzi o słabych charakterach, czego dowodem są coraz częstsze procesy, w których sekwestratorzy zasiadają na ławie oskarżonych. Zaledwie przed 10 dniami ukończony został proces, którego bohaterem był sekwestrator mający na su mieniu pobicie podatnika a już wczoraj znowu inny sekwestrator znalazł się na ławie oskarżonych, tym razem pod zarzutem pobicia swego zwierzeznika oraz zagrożenia temuż rewolwerem. Oskarżony Daniłowski nie chciał się przystosować do rozkładu pracy ułożonego przez jego zwierzchnika Laparskiego i gdy ten zwrócił mu uwagę, uderzył go w odpowiedzi w twarz. Po zastosowaniu policyjka jako odpowiedzi sekwestrator wyciągnął z kieszeni rewolwer i kierując go w stronę Laparskiego, umożliwiając zwołanie pomocy wycofał się tyłem z lokalu urzędu skarbowego.

IK.

ZNOWU ZATRUCIE GAZEM.

Wobec częstych ostatnio wypadków zatrucia gazem, spowodowanych wadliwą instalacją, bądź rur gazowych, bądź urządzeń łazienek i kuchni, opinja publiczna z zainteresowaniem oczekuje na decyzję w dziedzinie cywilnego sądu okręgowego w procesie przeciwko zarządowi m. st. Warszawy o zatrucie gazem na ul. Piekarskiej.

Jak wiadomo na ul. Piekarskiej dzięki wadliwej instalacji rur gazowych i brakowi odpowiedniej kontroli ze strony miasta, uległo śmiertelnemu zatruciu kilka rodzin. Między innymi zatruci na śmierć zostali: niejaki Kowalski z żoną i córką. Matka Kowalskiej, niedołężna staruszka, Antonina Gruszkowa, cudem uniknęła

śmierci, gdyż właśnie tragiczną noc spędziła przy łóżku chorej kuzynki na innej ulicy.

Rzecz ciekawa, że gdy Kwiatkowska czując się niedobrze wezwała tragicznej nocy lekarza Pogotowia i ten przybył do mieszkania nie zauważył wcale zapachu gazu i po udzieleniu pomocy Kwiatkowskiej odjechał nie zarządzając nawet otwarcia okien. Kwiatkowski był w czasie wizyty lekarza nieobecny, gdyż miał nocną pracę, a po powrocie z niej, nie czując zapachu gazu i nie podejrzewając niebezpieczeństwa, położył się spać w zazwyczajnym gazem pokoju.

Gruszkowa wystąpiła przeciwko zarządowi miasta o odszkodowanie w formie renty dożywotniej, gdyż po śmierci córki i zięcia, została bez środków do życia.

Decyzję jak zwykle w procesach cywilnych sąd ogłosi za dni kilka.

POLICJA NIE ODPOWIADA ZA WYRZĄDZONE SZKODY.

Sąd okręgowy w Warszawie rozpatrywał powództwo kupca Weinstadta, który wystąpił o odszkodowanie w wysokości 12 tys. zł. za zniszczony dobytek i ranienie żony w czasie walki policyj z bandytami.

Walka ta rozegrała się na ul. Okopowej. Bandyci zabarykadowali się w czasie obrony przed policją w mieszkaniu Weinstadta, a policja, atakując ich, zdemolowała całkowicie mieszkanie kupca.

Sąd oddalił powództwo, motywując to tem, że policja działała w obronie interesów publicznych, więc skarb państwa za uszkodzenie dobra prywatnego nie odpowiada.

I. K.

SAMOLOT

wielokrotnie skraca drogę!!!
Pasażerowie — poczta — towary.

Odświeżone krzykactwo a szara rzeczywistość

Panowie „sanatorzy” z okazji rocznic, obchodów i świąt, często urządzają pamiędy sobą przetargi in plus.

Gdy jeden powiada: „Jesteśmy mocarstwem”, to drugi poprawia go i powiada, że jesteśmy wielkim mocarstwem.

Już nieraz pisaliśmy o tem, że na to, aby stać się mocarstwem, potrzeba długich lat wyłożonej pracy; pracy, wykonywanej przez właściwych ludzi na właściwych miejscach; pracy opartej na naukowych podstawach i na doświadczeniu innych; wreszcie, że praca ta musi być wykonywana w ustabilizowanych stosunkach prawnych. Żadne państwo nie staje się mocarstwem przez noc, sobotnim sztychem na niedzielny targ i jeśli nawet 32 milj. Polaków będą wołać razem, że jesteśmy mocarstwem, a warunki i stosunki nasze będą temu przyczyną, to nikt Państwa naszego za mocarstwo nie uzna. Co najwyżej powie, że jesteśmy krzykaczami i blagierami.

Na uzasadnienie naszych słów przy-

toczyliśmy liczbę analfabetów w Państwie, liczbę dzieci poza szkoła, liczbę bezdomnych w stolicy, liczbę brakujących dla naszych chorych łóżek w szpitalach i t. d. Do tych liczb należałyby jeszcze dodać wysokość naszego obrotu pieniężnego, statystykę spożywanego cukru na głowę ludności, a nie zawdziężyłaby także cyfra zużywanego mydła na głowę ludności.

Jeżeli ilość zużywanego mydła — jak pisał Prus — świadczy o kulturze narodu, to wszystkie powyższe cyfry razem wzięte dają najlepszą odpowiedź na pytanie, czy jesteśmy mocarstwem, czy jeszcze niemi nie jesteśmy.

Jeżeli zaś stan rzeczy w powyższych dziedzinach kogós nie przekonał, to prosimy przysłuchać się dyskusji Komisji Budżetowej Sejmu nad budżetem Funduszu Drogowego.

Zachodnia Europa — powiada referent — posiada wysoki odsetek dróg ulepszonych, w Polsce zaś, bez województwa śląskiego, mamy zaledwie 833

km. dróg ulepszonych, co stanowi 4,8% ogólnej długości dróg państwowych.

Koszty samej konserwacji dróg wynoszą u nas 43 miliony złotych rocznie, tymczasem Fundusz Drogowy, w którym „sanacja” tak wielkie pokładała nadzieje, dał w roku ubiegłym (według preliminarza) 21 milion.

Ogólna długość mostów na drogach państwowych wynosi 92.000 metrów. W tem mamy 15.000 metrów mostów stałych, a 77.000 mostów drewnianych.

Pojazdów mechanicznych ma Rosja Sowiecka przeszło 150.000, my zaś mieliśmy 25.000 (nie licząc motocykli), a od 1930 roku, t. p. od wprowadzenia Funduszu Drogowego, liczba kursujących samochodów spadła o 27%. To znaczy, że nietylko nie idziemy naprzód pod względem motoryzacji kraju, lecz cofamy się.

Wskutek złych dróg koszty eksploatacyjne samochodów są u nas wyższe, niż w innych krajach od 20 do 30 proc., a straty gospodarstwa narodowego z powodu złej sieci i stanu dróg wynoszą około 500 milionów złotych rocznie.

Stoimy wobec błędnego koła. Nie możemy z braku funduszy naprawić dróg, ponieważ coraz mniej kursuje samochodów i Fundusz Drogowy zawiódł. A kursuje coraz mniej samochodów, ponieważ koszt eksploatacji z powodu złych dróg jest zbyt wysoki.

Gdy u nas od 1930 roku liczba kruszących samochodów zmalała o 27 proc., to w Niemczech liczba pojazdów mechanicznych wzrosła w ciągu roku o 323.000. Dnia 1 lipca 1933 roku Niemcy liczyli 1.562.000 samochodów, a po roku miały już 1.885.000.

W Polsce na 1000 mieszkańców wypada ulamek samochodu, w Niemczech 1 samochód przypada na 90 mieszkańców, a dążeniem Niemców jest, by na 100 mieszkańców przypadały 3 pojazdy mechaniczne.

Jeżeli chodzi o statystykę porównawczą, to pod względem ilości samochodów w stosunku do liczby mieszkańców Polska zajmuje miejsce między Albanją a Litwą, które to państwa wcale nie rozszcza sobie tytułu do mocarstwowości.

Pod względem zaś stanu dróg Polska zajmuje 17 miejsce w Europie.

Poseł Bogusławski ze Stron Ludow. oblicza, że trzeba by wybudować 60.000 km. dróg, łącząc na to 226 milj. zł. robocizny i rozkładając tę pracę na lat 30, aby dojść do tego stanu dróg, jaki jest w Prusach Wschodnich.

Słusznie powiedział Mitr. Komunikacji Butkiewicz, że mamy za sobą zaledwie 16 lat niepodległego bytu i w tym krótkim okresie niemożliwością było dokonać tego samego, czego inni dokonali w ciągu wieków.

Słusznie, pozostaje tylko otwarta kwestja, czy w ciągu lat przedkrzyżowych, w ciągu tłustych lat, myślano o drogach? I czy obecnie poważnie myśli się o tem, skoro wyrzuci się 159.000 na transmitowanie pasterki do Ameryki? I czy „sanacja” pojmuje całą wagę dróg dla Państwa, skoro p. marszałek Senatu powiada, że konstytucja jest najważniejszym zagadnieniem? I czy przy tym stanie dróg, mostów, motoryzacji i oświaty kraju nie lepiej dać pokój „mocarstwowości”?

CIVIS.

Tow. Strug o Palestynie

W środę w lokalu Poale-Sjonistów przy ul. Gęstej 14 tow. Andrzej Strug podzielił się z zaproszonymi gośćmi, wśród których było wielu naszych towarzyszy, wrazeniami swymi z pobytu w Palestynie.

Tow. Strug mówił przeważnie o Palestynie robotniczej, o tej Nowej Palestynie, która powstaje w oczach naszych gromadnym wysiłkiem mięśni i mózgów robotniczych. Tow. Strug jest pełen uznania i podziwu dla tego wysiłku, dla ciężkiej pracy fizycznej robotników, dla ich zmysłu twórczego, dźwigającego nowe miasta na płaskach pustyni, dla ich entuzjazmu, a nade wszystko dla ich przywiązania do socjalizmu. Robotnicy palestyńscy mniej zwracają uwagi na programy socjalistyczne i teorie, ale zato są fanatycznie przywiązani do idei socjalistycznej, do praktycznej roboty socjalistycznej i socjalistycznych celów.

Tem się tłumaczy, że robotnicy w 95% należą do socjalistycznych związków zawodowych, że socjalizm w różnej formie kolektywnej panuje na wsi, że spółdzielczość socjalistyczna kwitnie w całym kraju.

Inteligencja, przybyszka do Palestyny w charakterze haluów (pionierów),

staje również do ciężkiej pracy fizycznej i niczem nie odróżnia się od robotników.

Tow. Strug podkreślił też olbrzymi wysiłek twórczy Palestynian robotniczej w dziedzinie kultury i piśmiennictwa; wskazał na „cud” wskrzeszenia języka hebrajskiego, który jakby samoistnie wywalał sobie prawo obywatelstwa w Palestynie; przytaczał ciekawo epizody ze swej podróży i szczegóły o ludziach i rzeczach, z którymi się stykał.

Tow. Strug jest zdania, że jeżeli Palestyna będzie mogła nadal spokojnie rozwijać się, to w przeciągu jakich 10 lat utrwali swój socjalistyczny charakter, że naszym nie ma szans powodzenia w Palestynie, że robotnicy pokonają go łatwo, albo też naszym wraz z robotniczą Palestyną pogrzebają samą Palestynę żydowską.

Liczni słuchacze przyjęli bardzo życzliwe relacje tow. Struga, za które przewodniczący zebrania, tow. Reis, podziękował mu serdecznie.

Wynikiem się następnie rozmowa towarzysza na tematy palestyńskie, która w miłym nastroju przeciągnęła się do północy.

Sen złoty o tanich pomarańczach

Władze ogłosiły cenę obowiązkową na pomarańcze w wysokości 1 zł. 30 groszy za kilogram.

Obywatel ucieszył się. No, przynajmniej pomarańcze przestaną być przywilejem panów bywalców z „Adry” i człowiek pracy także będzie mógł kupić dziecku swemu raz na tydzień pomarańcze. A gdy zawsze niezadowolony z „sanacji” opozycjonista krytykował rząd „sanacyjny”, obywatel wyciągnął z kieszeni złotą pomarańczę, pchał mu pod nos i opozycjonista musiał zamilknąć.

Ażby go do reszty dobieć, obywatel odczytywał mu spis handlarzy i sklepikarzy, którym sporządzono protokoły za to, że nie chcieli sprzedawać pomarańczy po zł. 1.30 za kilo.

Zacietrzewiony opozycjonista był zdruzgotany.

Ażby pokrzepić się na duchu, wyjeździł na miasto po kilo pomarańczę. Obzedł kilo owocarni, ale pomarańczy nie dostał. Ani za zł. 1.30, ani za zł. 1.50, ani za 5 zł. Pomarańcze ulotniły się, jak kamfora, jak sen julek złoty, które to porównanie jest tu zupełnie na miejscu, gdyż dla większości obywateli tanie pomarańcze pozostały nadal złotym snem.

— Gdzie się podziały pomarańcze? — zapytuje właściciela owocarni.

Listy Warszawa—Łódź

W poczekalniach dworców kolejowych Warszawa Główna i Łódź Fabryczna zainstalowano specjalne skrzynki pocztowe dla listów z Warszawy do Łodzi i z Łodzi do Warszawy, przewożonych pociągami motorowymi „lux — torpedo”.

Skrzynki pocztowe umieszczono również przy wagonach wspomnianych pociągów, które odchodzą z Warszawy z dworca głównego (poziom górny) o godz. 8, 16 i 16.28, a z Łodzi z dworca Łódź Fabryczna o 10.30 i 21.46. Skrzynki umieszczone w poczekalniach dworców są opróżniane na 10 minut przed odejściem pociągów. (PRESS).

— Ja ich nie schowałem — tłumaczy się detalista — a nie kupuję, ponieważ hurtownik nie sprzedaje mi po takiej cenie, żebym ja mógł odsprzedać spożywcę po zł. 1.30.

— To niech pan żąda rachunku od hurtownika — powiada.

— Ba, ja żądam, ale co zrobić, jeżeli hurtownik odmawia mi wydania.

— Skoro przybyło tyle pomarańczy, to przecież podać powinna regulować cenę, w danym wypadku na dół.

— Tak jest — powiada detalista — ale podać sama się nie reguluje. Regulują ją hurtownicy, wypuszczając na rynek tyle towaru, aby nie wytwarzać dużej konkurencji.

— W jaki sposób wypuszczają pomarańcze na rynek, skoro detalista, jak pan, nie kupuje?

— Przesł. zw. wózkarzy. Wózkars jest to osobliwego rodzaju kupiec. Nie płaci komornego, nie płaci podatku, nie opłaca ani światła, ani opahu. Może on z kupcami konkurować nietylko ceną, ale także brakiem odpowiedzialności, jeśli go przyłapią na sprzedaży po cenie wyższej od ustalonej. Wózkars jest tedy narzędziem w ręku hurtownika. Płaci on hurtownikowi 70 zł. za skrzynkę i nie żąda rachunku. Jeśli zarobi 5 złotych na skrzynce, to jest to jego czysty zysk, gdyż właściciel sklepu musi znacząco więcej zarobić, żeby pokryć własne koszty.

— Czy przy ustalonej przez władze cenie 45 zł. za skrzynkę pomarańczy mógłby pan sprzedawać po zł. 1.30 za kilo? — zapytuje owocarnia.

— Oczywiście, ale proszę najpierw zmusić hurtownika, by mi po tej cenie sprzedał. Taka jest opinja detalisty o obecnym bieżącym pomarańczowym.

Pokwitowania

DLA UCZCZENIA PAMIĘCI JÓZEFA KWIATKA.

St. Kr. — zł. 12.

W 25-lecie zgonu Józefa Kwiatka

Śmierć i pogrzeb Józefa Kwiatka

Smutne wspomnienie

Niezapomnianą na całe życie pozostaje dla widza jedna nastrojowa scena z „Wesela” Wyspiańskiego. Oto autor wprowadza cały tłum weselników z „gospodarzem” na czele na scenę. Tłum pół klęczący, pochylony ku drzwiom i oknom w ekstazie nadsłuchuje tętentu kłonia, na którym ma się ukazać Wernyhora ze złotym rogiem... Jeśli nie cały naród, to cała polska klasa robotnicza, po za swoimi czynnymi bojownikami pod zaborem rosyjskim stanowiła w latach 1904 — 1905 taki właśnie nadsłuchujący z zapartym oddechem tłum, pochylony ku drzwiom i oknom zaboru rosyjskiego. I raz po raz słycać było — tętent kłoni kopyt końskich, salwy karabinowej na placu Grzybowskim, trzask nabójek, czy na odmianną huk bomby rzuconej przez „buntowników” w zgraję satrapów carskich.

Naraz, echa rozgrwki proletariatu polskiego z tyranią na ulicach Warszawy, Łodzi i Zagłębia Dąbrowskiego ucichły. Nastąpiła długa narodowa noc. A wśród tej nocy, czy z blaskiem porannym, przy-

leciały ku nam, rozdierające nam serca echa zgrzytu szubienicy i dźwięku kajdan. Ulatujące promienie duszy Okrężył i Montwiłłow zastukały w nasze okna. Ci, co zdążyli wyrwać się z rąk siepaczom carskim, poszli jako „ludzie bezdomni” na turlaczkę. Ścisłej mówiąc, na „emigrację”, tak nieodłączną od dziejów Narodu i ludu polskiego, niemal do ostatnich dni naszej obecnej rzeczywistości... Do byłej Galicji, a szczególnie do Krakowa, przybyła większość rozbitków rewolucji 1905 roku. Bojowy hufiec bezimiennych, bo o pseudonimach i przybranych nazwiskach.

O jednym z tych bojowców wypada mi dziś pisać, o Józefie Kwiatku (Tadeusz). I to nie o życiu Kwiatka, nie o Jego rewolucyjnych zmaganiach się z caratem, czy o pełnej chwały działalności kulturalnej i wychowawczej, tego młodego myśliciela, prelegenta, krasomówcy, na terenie Krakowa i Śląska Cieszyńskiego. O tem napiszą inni. Wobec zbliżającej się 25 rocznicy zgonu tego niezłazzonego bojownika o niepodległość, o wol-

ność, i Socjalizm, skreślę parę słów o Jego śmierci, o pogrzebie i o miejscu Jego wiecznego spoczynku, po życiu pełnem trudów i znoju.

W sobotę, 22 stycznia 1910 roku klasą robotniczą Krakowa, zorganizowaną w P.P.S.D., emigracją z pod caratu i szerokimi kołami sympatyków wstrząsnęła wieść, że Józef Kwiatek nie żyje. Oto Józef Kwiatek w kamatach carskich nabawił się suchot. Z trudem udało się przyjaciółm nakłonić Kwiatka do leczenia się. Wyjechał do Zakopanego, a stamtąd do Meranu. W drugie połowie stycznia 1910 roku wrócił do Krakowa, gdzie wynajął pokój w hotelu „pod Różą” przy ulicy Florjańskiej. 22 stycznia po południu służba hotelowa znalazła Kwiatka w pokoju hotelowym, siedzącego na kanapie, pochylonego, z raną w skroni. Browning trzymał w skrzepłej dłoni. Na zarządzenie władz zwłoki przewieziono do domu przedpogrzebowego na cmentarzu żydowskim w Krakowie. Już nazajutrz, w niedzielę, 23 stycznia, o godzinie 3-ciej po południu, odbył się pogrzeb.

Pamiętam jak dziś, suchą mroźną styczniową niedzielę po południu. Mimo skąpego ogłoszenia o śmierci i pogrzebie Kwiatka, na cmentarzu zebrały się tłumy, aby uczcić zmarłego w kwiecie wieku (35 lat) bojownika. W hallu, nad-

trumną przemawiał imieniem P.P.S. Feliks Perl, poczem na barkach robotników krakowskich i inteligentów z emigracji przeniesiono trumnę do grobu. Tu imieniem P.P.S.D. i redakcji „Naprzodu”, którego zmarły był współpracownikiem, przemawiał niedawno zmarły tow. Haecker. W przemówieniu swoim tow. Haecker między innem podniósł, że Józef Kwiatek nie umarł jako ofiara zwątpienia, lecz jako bojownik rewolucji, której służył do ostatniego tchu. Przypominam, że gdy trumna ze zwłokami stanęła nad grobem po pierwszych słowach tow. Haeckera zaczął powoli padać śnieg. Był to jakby symbol: w tej trumnie bowiem spoczęła cielesna powłoka człowieka i duszy ponad śnieg bielszej... Odszpiewaniem „Warszawianki” i ulubionej Jego pieśni „Czerwonego Sztandaru” zakończyła się uroczystość pogrzebowa. Na grobie złożono mnóstwo wieńców: od Komitetu PPSD, (Towarzystwo Idei), od Centralnego Komitetu Robotniczego P. P. S. (Bojownikowi Wolności) i wiele innych. Z wybitnych uczestników pogrzebu należy wymienić: Stefana Zeromskiego, Andrzeja Struga, Bolesława Limanowskiego, Ignacego Daszyńskiego i innych.

W lutym 1910 r. Limanowski wydał odezwę, nawołującą do składania datków na ufundowanie nagrobka dla Józefa

Kwiatka. Albowiem, jak czytamy w tej odezwie: „Przyjaciele pragną imię Kwiatka, tę własność nietylko serc młodych, ale i Narodu od niepamięci przyszytych pokoleń uchronić”. Posypały się daki na ręce skarbniczki Heleny Orszy (Redlińskiej), żony obecnego profesora Uniwersytetu Warsz., znanego chirurga). Jedną z tych list datków, leżąca przedemną, zawiera następujące pozycje: „Zebrał przez Mościckiego (obecnie Prezydenta Rzeczypospolitej) 10 koron, przez Marię Paszkowską 8 koron, z Moskwy 153 k. 60 h., Warszawa 75 koron, Darmstadt 16 koron, Genewa 9 k. 66 h., Wiedeń 28 kor. i t. d. Na grobie Kwiatka stanął niebawem pomnik.

Odniedaj odwiedziłem ten grób i zrobiłem zdjęcie fotograficzne nagrobka. Podumałem chwilę nad grobem znajomego towarzysza, rewolucjonisty, bojowca o szlachetnej naturze i politycznej duszy. Na nagrobku, wobec zatarcia przez czas liter, ledwo zdołałem odczytać, że

„Józef Kwiatek (Tadeusz) ur. w Płocku 1874, zmarł 22 stycznia 1910 r. Kochał ojczyznę i ludzkość. Żył dla wyzwolenia Narodu i ludu pracującego. Pół życia przecierpiał w więzieniach moskiewskich”.

Maksymilian Fischgrund.

MŁODZI IDĄ

Ochotnicze Obozy Pracy

Na ten temat pisaliśmy już niejednokrotnie na szpaltach „Młodzi Idą”. Podkreślaliśmy militarny charakter tych obozów, kierowanych niemal wyłącznie przez oficerów rezerwy, omawialiśmy przeciążenie młodzieży zajęciami, oraz urągające wszelkim wymogom wynagrodzenie w kwocie 50 gr. za przepracowany dzień.

Nie zawsze mogliśmy pisać o protestach młodzieży, skupionej w obozach pracy, ale to już, jak się domyślają czytelniczy, działo się nie z naszej winy.

Jak się obecnie dowiadujemy, w przyszłym sezonie letnim obozy pracy będą znów organizowane i to na znacznie większą skalę. Przewiduje się zatrudnienie do 50.000 młodocianych.

Rolę werbowników do obozów pracy spełniać będzie zapewne nadal Org. Mł. Pracującej, powołana do życia przez p. Prausową.

Na marginesie mała rada dla członków Org. Mł. Pracującej: możecie zapytać się p. Prausowej o co to skarżyła ona „Wieczór Warszawski” i dlaczego oskarżenie wycofała.

Ewentualnie na przyszłych obozach pracy poproście referenta wychowania obywatelskiego o małą pogadankę na ten temat.

Ale wracamy do tematu. Otóż przewidując powstanie obozów pracy i w

tym roku, a nie mogąc doczekać się żadnego publicznego sprawozdania, zwłaszcza finansowego z obozów zeszlortycznych, chcielibyśmy postawić parę pytań:

1) Ile kosztowało urządzenie i prowadzenie obozów?

2) Ile wyniosły koszty administracyjne obozów?

3) Jak się gospodarczo kalkulowały rezultaty pracy na obozach, np. ile wynosił koszt wydobycia metra sześciennego ziemi?

4) Jaki procent „junaków” opuścił oboz przed terminem?

5) Jaki procent „junaków” był karany dyscyplinarnie?

Dalszych pytań nie formułujemy, nie mając, szczerze mówiąc, wielkiej nadziei, aby i na te pytania została udzielona odpowiedź.

Kiedy mowa o obozach pracy, niech nam wolno będzie poruszyć jeszcze jedno zagadnienie. Przedstawia się „Obozy Pracy” jako szlachetną formę niesienia pomocy bezrobotnym młodocianym, którym, zamiast jałmużny daje się pracę.

Ale przecież ci młodociani, wykonując te czy inne roboty publiczne, pozabawiają pracy robotników, zatrudnionych na podstawie normalnej umowy o pracę, którzy uzyskaliby zatrudnienie przy tych robotach. Przyczem, i to naj-

ważniejsze, obozy pracy przyczyniają się do obniżenia płacy robotniczej, placąc młodocianym po 50 groszy dziennie. Powstawały już z tego powodu konflikty z robotnikami, np. na terenie powiatu żywieckiego.

Ta konkurencja nie byłaby tak groźna, gdyby fundusze, przeznaczone na obozy pracy, nie uszczuplały sum, przyznanych na roboty publiczne.

I dlatego ostatnie pytanie, jakie formułujemy, brzmi:

Z jakich funduszy finansowano obozy pracy i w jakiej mierze dotacje na obozy pracy przyczyniły się do zmniejszenia kredytów na roboty publiczne?

Może nam na te pytanie odpowie p. dr. Stefan Hubicki, prezes Stowarzyszenia Opieki nad niezatrudnioną młodzieżą.

Pożegnanie rekruta

W najbliższym czasie rozestano będą wczwonia przez Powiatowe Komendy Uzupelnienia dla szeregowych rocznika 1913, powotywanych do służby w II-gim turnusie. Wcielanie szeregowych rocznika 1913, którzy otrzymali przydział do formacji piechoty, nastąpi w połowie marca r. b.

W związku z tym faktem, z szeregowych nasyzych organizacji zostaną powołani do służby wojskowej nasi towarzysze.

Ne możemy zatracić łączności z tymi, którzy pójdą pełnić służbę wojskową.

Każdy turowiec, nawet odsiany w mundur wojskowy, musi czuć i myśleć kategorjami socjalistycznymi.

Młodzież w Sowietach

Centralny organ młodzieży „Komsomolskaja Prawda” zainicjował na swych łamach dyskusję na temat rodziny sowieckiej. Dyskusja trwała cały miesiąc. Dużo głosów wśród kobiet wyrażało swe niezadowolenie ze stanu istniejącego, podczas gdy mężczyźni jednomyślnie wyrażali całkowite zadowolenie.

Udział młodzieży w produkcji sowieckiej jest olbrzymi. Okazuje się, że robotnicy do 23 lat stanowią 40% proletariatu fabrycznego. Robotnicy zaś do 29 lat stanowią 70% wszystkich zatrudnionych w przemyśle.

W wyższych szkołach technicznych uczy się 8 razy więcej młodzieży, niż przed wojną, t. j. 470 tysięcy chłopców i dziewcząt. W niższych i średnich technicznych szkołach pobiera wykształcenie 2.717 tysięcy ludzi.

„Siew młodej wsi”

Ferment i niezadowolenie z dzisiejszego stanu rzeczy nurtuje nie tylko duże młodzieży miejskiej. I na wsi obserwować możemy to samo zjawisko. Bardzo ciekawym przeobrażeniem społecznym ulega w związku z tem np. młodzież zgrupowana w Zw. Mł. Wiejskiej „Wici”.

Organizacja ta opracowała tezy, mające być podstawą jej programu społeczno-politycznego. Tezy te zasługują na zajęcie się nimi w obszerniejszym artykule.

Naturalnie, na terenie wsi działa i „sancja”. Powołała do życia drogą rozłamu w istniejącej już organizacji Młodzieży Wiejskiej Centralny Zw. Młodej Wsi „Siew”.

Niedawno roztrąbiono na wsze światła strony o „zjednoczeniu” ruchu młodzieży ludowej, i aby „Siew” stał się jedyną organizacją młodzieży wiejskiej i t. d. Dalekie to było prawdy i okazuje się np., że Zw. Młodzieży „Wici”

nie ma najmniejszego zamiaru łączenia się z sanacyjnym „Siewem”.

Ten ostatni wydaje swój organ p. n. „Siew młodej wsi”. W numerze 2-gim tego pisma znajdujemy rozważania na temat pracy w samorządach.

Autor m. innymi tak pisze:

„Damy do samorządów albo manekinów, którzy będą zdolni do podnoszenia rąk i przytakiwania, albo też ludzi uspołecznionych, przygotowanych działaczy wsiowych. Myślę, że muszą się tacy znaleźć, nie ci, którzy będą potrafili deklamować o pracy, ale którzy uczciwym i rzeczowym wysiłkiem będą budowali zrebry wsi”.

Moi panowie! Nad czym tu długo deliberować.

Dacie do samorządów tych, których wam nakaże dać pan starosta.

Nikt inny, przynajmniej u was, nie będzie miał nic do gadania.

Taki to jest dzisiaj „siew młodej wsi”. Poczekamy na żniwo.

Jak pracuje socjalistyczna młodzież w Czechosłowacji

AKCJA PROPAGANDOWA.

W październiku ub. r. organizacja czechosłowacka ogłosiła t. zw. miesiąc agitacyjny, który wykazał znaczne wzmocnienie akcji organizacyjnej.

W poszczególnych ośrodkach odbyły się wielkie zgromadzenia przeciwko faszyzmowi, za demokracją i w szczególności w sprawie pomocy i opieki nad bezrobotną młodzieżą. Wydano 60.000 ulotek i odbyto przeszło 400 zgromadzeń. Ostateczne wyniki akcji agitacyjnej nie są jeszcze znane, ale z danych tymczasowych wynika, że stworzono 50 — 60 nowych organizacji i ośrodków propagandy.

WALKA Z BEZROBOCIEM.

Młodzież socjalistyczna Czechosłowacji, za pośrednictwem posłów socjalistycznych wniosła do parlamentu ustawę, ażeby przy wszystkich robotach inwestycyjnych prowadzonych przez państwo i przez związki samorządowe był obowiązek zatrudniania 15 proc. młodocianych.

Zasada ta została już poprzednio odnośnie robót produkcyjnych, wprowadzona w życie przez Czechosłowackie Ministerjum Opieki Społecznej (kierowane przez socjalistę).

Dzięki temu zatrudniono na dłuższy okres czasu przeszło 9.000 młodocianych bezrobotnych.

Ministerjum Opieki Społecznej, naskutek inicjatywy młodzieży socjalistycznej, organizuje na terenie miast schroniska dla bezrobotnych młodocianych,

pokrywając z funduszy państwowych koszta utrzymania i wyżywienia bezrobotnych i kierownictwa schronisk. Gminy zaś, pokrywają koszta lokalu, oświetlenia i opału. Schroniska takie są już organizowane. Powstają podobne schroniska również i w gminach, w których znajduje się co najmniej 30 — 70 młodocianych bezrobotnych. Miesięczny preliminarz schroniska wynosi przeciętnie 8.000 koron czeskich.

Młodociani bezrobotni będą zatrudniani przy robotach publicznych: jednocześnie będą kształceni zawodowo przez uczęszczanie do specjalnych szkół zawodowych i warsztatów instrukcyjnych. Opisanie przez nas formy walki z bezrobociem i pomocy młodzieży bezrobotnej, istniejącej na terenie kraju, w którym panuje wolność i demokracja.

W krajach dyktatury kwestja ta wygląda zupełnie inaczej. Zamiast rzeczywistej opieki i pomocy młodociani bezrobotni są militaryzowani w obozach pracy i poddawani wpływowi faszystowskiemu.

Obozy pracy bowiem nie mają na celu walki z bezrobociem, lecz przede wszystkim materjalne i moralne sprzęgnięcie młodzieży, pozabawionej pracy, z faszystowskim systemem rządzenia.

Formy walki z bezrobociem obrane przez rząd czechosłowacki, naskutek inicjatywy tamtejszej młodzieży socjalistycznej, są formami, które nie mają na celu faszystowania młodzieży, lecz przyjęcie jej z istotną pomocą.

Odpowiedź na bezczelność

W miesięczniku p. t. „Młodzież Katolicka” zamieszczono artykuł, w którym opisują, jakich okrucieństw dopuszczali się rzekomo robotnicy w Hiszpanji podczas walk rewolucyjnych. Jednocześnie autor plecie duby smalone o przesładowaniu kleru w Meksyku.

Palenie na stosie świętych obrazów, wypędzenie z Meksyku nuncjusza papieskiego nazywają młodzi katolicy nie słychaną nienawiścią i dzikością przesładowców. Dalej woła młody katolik wielkim głosem:

„Zadziwiający jest stanowisko Europy... Niema już mowy nie tylko o interwencji tych, czy owych państw lub Ligii Narodów, ale nie budzi to nawet żadnych „protestów”.

Zapomnieli „wierni w Chrystusie”, o straszliwych orgiach zwierzęcych, jakich dopuszczali się ich wyznawcy na robotnikach socjalistycznych Austrii i Niemiec. Dla nas robotników, większem barbarzyństwem i dzikością jest palenie na stosie dzieł kultury, niż palenie wszelkiego rodzaju „obrazków świętych”.

Niewątpliwie zaś dowodem swoistej interpretacji zasad chrześcijańskich jest udzielanie apostołskiego błogosławieństwa przez Papieża Dollfussowi, którego armaty bombardowały domy robotnicze, i którego zbiry mają na sumieniu tysiące pomordowanych robotników Austrii.

Jeśli młodzi katolicy piszą, że fakty dotyczące Hiszpanji i Meksyku „wskazują na to, że ów szal nosi w sobie coś więcej, niż zwykłą nienawiść polityczną” — to musimy im przyznać rację.

Tak jest! I tak będzie!

Niech się więc nie lęda, że nienawiść, którą gromadzą wokół swych organizacji kościelnych, plebanji i t. d. rozplynie się w przysłówiu Chrystusowem o chlebie, kamieniu i bliźnim.

Nas, młodych robotników, wychowuje doskonale Hitler, Dollfuss i inni dyktatorzy i... błogosławiący ich złoźne dzieło — Papież.

WILLIAM LOEKE

RÓD BALTAZARÓW

(Autoryzowany przekład Boiesławy Kopel-wny)

— Oto, na czym polega twój błąd. Pragnąłbys czegoś, czego nie mogłabym dać i czego we mnie niema... Czy nie rozumiesz, że to nie ma żadnego sensu? Wszysko to umarło, myślałam, że żyje, ale tak nie jest... To już jest martwe; ja jestem martwa. Przypuszczam, że praca pielęgniarki wkońcu pozabawia kobietę płci. Mówię ci dosyć szczerze, prawda?

— Jest to szczerze stwierdzenie wniosku, do którego się dochodzi przy pomocy fałszywego rozumowania — odpowiedział Baltazar.

Zadrżała. — Te rzeczy nie mają nic wspólnego z rozumem. Czy przez te wszystkie lata nie nauczyłaś się tego?

— Nie — odparł — Szopenhauer i cała jego banda to byli idjoci. Życie jest apoteozą rozumu. Moja droga — dodał, powstając — to jest bezcelowa dyskusja. Wstają bez twego pozwolenia, ale będą tak spokojni, jak szczygieł. Jeżeli czujesz, że nie możesz wyjść za mnie — no, to nie możesz. Dowody, jakie znajdziesz, będą zupełnie logiczne — ale odrzuć fałszywe założenie twojej rzekomej bezpłciowości. Jesteś kobietą do szpiku kości, moja droga, od ust do serca... Być może, że zachowywałem się trochę, jak byk przy bracie... przy bracie niebieskim Przypuszczam, że taki był jestem. Ale jeżeli pozwolisz, abymy byli przyjaciółmi, bliskimi przyjaciółmi, nie będę cię już więcej dręczył; przyrzekam.

Załamano się. W oczach jej pojawiły się łzy.

— Tak mi przykro, tak przykro. Ale rozumiesz, prawda?

— Nie twierdzą, że rozumiem, moja droga — odpowiedział bardzo czule — ale przyjmuję istniejące zjawisko.

Odwrócił się i wyrzwał przez okno na cichą drogę. Po chwili przed domem zatrzymał się samochód.

— Oto jest Godfrey — rzekł.

Marcela powstała. — Zejdę i spotkam go nadole. Niema sensu, aby wchodził na te uciążliwe schody.

— Przyjdiesz znowu, dobrze? — Widząc, że po twarzy jej przemknął cień wahania, dodał, — Chociażby tylko po to, abym mógł pokazać ci Quong-Ho.

— Dobrze, przyjdę znowu — odpowiedziała. — Chociażby tylko po to, aby ci pokazać...

— Co?

— Że jest mi przykro...

Skierowała się szybko ku drzwiom, które otworzył; następnie Baltazar zszedł z nią nadół. W westybulu spotkali Godfrey'a. Twarz młodzieńca była mroczna i z zachowania jego przebijało zniechęcenie; ani jednego drugiego nie można było przypisać faktowi, iż Wydział Medycyny przepisał mu — jak oznajmił — dalsze dwumiesięczne leczenie. Propozycję Baltazara, iż niedługo przyjedzie do Churton Towers na rozmowę, chłopiec przyjął z grzecznym brakiem entuzjazmu. Pożegnał się z uroczystą miną doktora, opuszczającego dom, w którym znajduje się trup.

— Dzisiejszy dzień nie wydaje się jednym ze szczęśliwych dni dla rodu Baltazarów — rzekł do siebie Baltazar, udając się po schodach do swego pokoju.

ROZDZIAŁ XVI.

Dopiero w długi czas później Baltazar poznał przyczynę mrocznego humoru swego syna, ale Marcela dowiedziała się o niej natychmiast. Dorota „odpalila” go, bezlitośnie go „odpalila”. Czy Marcela może sobie wyobrazić taki brak serca? Poszedł do Doroty po badaniu lekarskim. Wobec tego, że wyraziła chęć, aby pozostał w wojsku — grzeczność nakazywała

zawiadomić ją o rozwoju wydatków. Poza tem dom ten był otwarty dla niego od czasów dzieciństwa. Otóż siedziała sama w salonie. Wyglądała czarująco. I tak wesoło, jak tylko można sobie wyobrazić. Wszysko w zwykłym porządku. Potem — sam nie wie jak się to stało — może dlatego, że nie zniechęcała go, gdy byli razem w „Carltonie” — dość, że stracił głowę, powiedział jej, że ją kocha, uwielbia i tak dalej — i poprosił, aby została jego żoną. Wybuchnęła śmiechem i poradziła mu, aby nie był idjotą. Miała chęć śmiać się z niego. Gdyby była mężczyzną, chwyciłby ją za gardło.

— I to nie wszystko — zawołał. — Czy wiesz, co odważyła mi się powiedzieć? Że jest zaręczona z moim bratem Leopoldem! Z Leopoldem! Jaki — powiedziałem — przecież — wtedy oznajmiłaś mi, że masz dość Leopolda! „Och, to... — rzekła lekko — to było przed naszymi zaręczynami”. Okazuje się, że ten drab właśnie przyjechał do domu na urlop i uprzedził mnie. To łatwo, gdy się ma dwie nogi — dodał z goryczą.

Marcela próbowała go pocieszyć. Ostatecznie jest bardzo młody; nie ma jeszcze dwudziestu jeden lat. Upłyną lata całe, zanim będzie mógł się ożenić. Rozgniewały go te słowa. To właśnie ośmieliła się powiedzieć Dorota, która jest o miesiąc od niego starsza. Cóż znaczy wiek? Jest stary jak grzech... ma całe swoje życie za sobą. W samych okopach spędził ze dwadzieścia lat. Co się tyczy małżeństwa, to jest najzupełniej zdolny do utrzymania żony, gdyż dzięki łasce boskiej, nie jest jednym z tych nieszczęsnych nowych oficerów sztabowych, którzy zastanawiają się nad tem, w jaki sposób, do djaska, będą zarabiać na życie po skończeniu wojny. Potraktowała go ohydnie. Przywoiła dziewczyna byłaby serdeczna i pełna współczucia i obeszłaby się z nim łagodnie. Ale ona...

(D. c. n.)

DRUKARNIA „ROBOTNIK”

Warecka 7

przyjmuje

wszelkie zamówienia w zakres drukarstwa wchodzące

SPECJALNOSC:

CIASOPISMA

Wykonanie szybko i dokładnie

Uczciwi włókniarze ze Zw. „B.B.S.”

wracają do organizacji klasowej

Obłudne i zdradzieckie stanowisko p. W. Kruka i jego kompanów

Zarząd Główny Centralnego Związku Zaw. Rob. i Rob. Przemysłu Włókienniczego Rzeczypospolitej Polskiej (BBS), na czele którego stoi Wiktor Kruk, zwrócił się w październiku 1934 r. oficjalnie z pismem do klasowego Związku Włóknarzy w sprawie odbycia wspólnej konferencji, celem zlikwidowania tego Związku i włączenia jego członków do Kl. Związku Włókienniczego, wchodzącego w skład Kom. Centr. Z. Z.

Zarząd Główny klasowego Związku, dając do jaknajwiększego zjednoczenia włóknarzy, wyraził zgodę na odbycie takiej konferencji w dniu 4 listopada 1934 roku.

Konferencja odbyła się w lokalu Komisji Centralnej Związków Zaw. przy udziale tow. A. Szczerkowskiego i A. Walczaka, jako przedstawicieli Zarządu Głównego klasowego Związku; tow. P. Sankowskiego i Olszewskiego, przedstawicieli oddziału Kl. Związku w Warszawie, oraz przedstawicieli behesowskiego Związku z Warszawy, Grajewa i Łodzi z p. Krukiem na czele.

Po wstępnym omówieniu sprawy rozbiła klasowych Związków Zaw. przez przewodowników t. zw. dawnej Frakcji Rewoluc. PPS (przyczem stwierdzono, że rozbiście to było szkodliwe dla klasy robotniczej) oraz po dłuższej dyskusji nad sposobem przejścia członków mającego ulec likwidacji behesowskiego Związku, delegacja tegoż Związku złożyła następujące oświadczenie, potępiając dokonany rozłam w Klasowym Związku Włókienniczym:

OSWIADCZENIE.

„Zebrani przedstawiciele Centralnego Związku Zawodowego Robotników i Robotnic Przemysłu Włókienniczego Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, ul. Wolska Nr. 54 stosownie do uchwał członków swego Związku, oświadczając, że dokonany rozłam w r. 1928 i poddanie klasy robotniczej pod wpływ „sanacji“ przez przewodowników Frakcji Rewolucyjnej PPS, i obecnie ZZZ, miał na celu przedewszystkiem rozbiście Klasowych Związków Zawodowych, wchodzących w skład Komisji Centralnej Związków Zawodowych w Polsce.

Minione lata wykazały, iż stan ten odbił się szkodliwie na walce i interesach klasy robotniczej i przyczynił się do wzmocnienia ruchu faszystowskiego.

Rozłam dokonany przez przewodowników d. Fr. Rewolucyjnej, oraz Z. Z. Z. potępiamy z całą bezwzględnością, a biorąc pod uwagę obecne ciężkie warunki polityczne i gospodarcze, nieustanne ataki na prawa robotnicze i zdobycze socjalne, oraz na warunki pracy i płacy — uważamy, że dla odparcia tych ataków należy wytworzyć silną i karną organizację, opartą na zasadach walki klas i ideologii socjalistycznej. Za taką organizację uważamy Związki Zawodowe wchodzące w skład Komisji Centralnej Związków Zawodowych w Polsce, — wobec czego oświadczamy, iż postanowiliśmy solidarnie jako włókniarze zorganizowani w Centralnym Związku Zawodowym Robotników i Robotnic Przemysłu Włókienniczego w Rzeczypospolitej Polskiej w Oddziałach Warszawy, Łódź i Grajewo, Związek ten zlikwidować i wstąpić do Związku Zawodowego Robotników i Robotnic Przemysłu Włókienniczego w Polsce z siedzibą Zarządu Głównego w Łodzi przy ul. Narutowicza 50.

Wobec powyższego wzywamy wszystkich robotników, a przedewszystkiem włóknarzy będących członkami Związku naszego, jak i wogóle związków „sanacyjnych“ — do wstępowania w szeregi klasowych Związków Zawodowych, gdyż jest to jedyna droga do stworzenia jednego frontu robotniczego i jednolitych Związków Zawodowych oraz do wytworzenia odpowiedniej siły celem walki z faszystami i kapitalizmem o naczelną postulatę klasy robotniczej“.

Warszawa, dnia 4 listopada 1934 roku.

Oświadczenie to podpisała cała delegacja Związku behesowskiego z Krukiem na czele.

Jak wysoce obłudne i nieszczerze było stanowisko „przewodowników BB-sowskich w sprawie zjednoczenia włóknarzy w klasowym związku i stworzenia jednolitego frontu robotniczego, świadczy fakt, że panowie ci nie odcielił przeprowadzić u Głównego Inspektora Pracy formalności, związanych z likwidacją Związku, które ustalone zostały na konferencji w dniu 4 listopada.

Stosownie do zasad, ustalonych na wyżej wymienionej konferencji, Zarząd Główny Klasowego Związku żądał od-

bicia ogólnego zebrania członków Związku BBS, na którym miała zapas uchwała o likwidacji tego Związku, postanawiająca, że wszyscy jego członkowie zapiszą się do Klasowej Organizacji. Również na zebraniu tem miało być przyjęte wyżej zamieszczone oświadczenie, potępiające stanowisko przewodowników BBS i ZZZ i dokonany rozłam w klasowym Związku.

Po przeprowadzeniu tego Zarząd Główny Klasowego Związku miał pokryć zaległe komorne za lokal, zajmowany w Warszawie przy ul. Wolskiej 54 przez Związek behesowski i miało nastąpić przepisanie własności tego lokalu na Klasowy. Jednocześnie miało nastąpić powołanie nowych Zarządów w oddziałach w Warszawie i w Grajewie.

Tymczasem p. Kruk wszedł nanowem porozumieniem z grupą Jaworowskiego i przeniósł się ze swoim „Związkiem“ do jego lokalu. Maska obłudny spadał z twarzy p. Kruka; miast do szeregów jednolitego frontu robotniczego, p. Kruk, wraz z zacnym swoim towarzystwem, oddał się pod komendę Jaworowskiego i Tasiemki za udzielenie mu lokalu i ratowanie jego rozpaczliwej sytuacji finansowej. Niewątpliwie p. Kruk i kompania lepiej będą się czuli w szeregach

zrządców klasy robotniczej i służusów kapitalistów, aniżeli w szeregach klasowo uświadomionych robotników.

Jak się obecnie okazuje, p. Krukowi i jego kompanom nie szło o zlikwidowanie rozbijackiego Związku, który znajdował się w stanie bankructwa i o przystąpienie jego członków do Związku Klasowego, a tylko o to, aby otrzymać potrzebną sumę na pokrycie należnego komornego, gdyż wobec zalegania z opłatą czynszu komornianego „Związkowi“ p. Kruka groziła eksmisja, co byłoby dla niego i dla jego przyjaciół politycznych kompromitacją.

Poniższą deklarację p. Kruk podpisał nieszczerze pod naciskiem swoich współpracowników i członków, który kategorycznie tego żądali, grożąc wystąpieniem ze związku, o ile nie nastąpi jego likwidacja w drodze porozumienia.

Ruch robotniczy klasowy z oddania się grupki Kruka pod komendę i na fałszywie skompromitowanych bankrutów politycznych BBS nie ponosił żadnej straty, a przeciwnie — sprawa się wyjaśniała. Maska obłudny spadał z oblicza p. Kruka i jego kompanów, to też nieomal wszyscy członkowie jego związku opuszczają go i przechodzą do szeregów Klasowego Związku Włóknarzy.

Dr. Putek uniewinniony

przez Sąd Najwyższy

W roku 1932 w Sądzie Okręgowym w Wadowicach odbyła się rozprawa przeciwko b. więźniowi brzeskiemu, d-rowi J. Putkowi, który został zasądzony na sześć miesięcy więzienia i odebranie praw obywatelskich za to, że zażądał ukarania policji za potwierzanie w nocy wytrychami drzwi do domu i pokojów i wprowadzenie go na podsta-

wie nieważnego nakazu do więzienia w Wadowicach.

W roku 1933 w grudniu na rozprawie apelacyjnej w Krakowie zmienił sąd wyrok, zasądając oskarżonego d-ru Putkę na 200 zł, grzywny. Od wyroku tego założona została kasacja, którą rozstrzygnął ostatnio Sąd Najwyższy, uniewinniając oskarżonego.

Proces Str. Nar. w Łodzi

Galerja konfidentów

W dalszym ciągu procesu zeznaje drugi konfident, b. członek Stronnictwa, Zaborowski. Zaborowski był posterunkowym P. P., a następnie został za spowodowanie pewnego nieszczęścia z pomocy usunięty. Przed wstąpieniem do policji był członkiem t. zw. PPS-le-

wicy. Przyznał on, że do stronnictwa wstąpił w wiadomym celu, t. j. w zamiarze donoszenia władzom, co się wewnątrz organizacji dzieje.

Zeznania świadka Zaborowskiego pokrywają się z wywodami konfidenta Krzymuskiego.

Zwycięskie zakończenie strajku w Chodzieży

Prawdopodobnie zapowiedź o rozpoczęciu przez strajkujących głódówki, przyspieszyła decyzję o zatwierdzeniu uchwały zarządu miasta Chodzieży, które jest dzierżawcą fabryki, w sprawie podjęcia potrzebnych na uruchomienie fabryki pieniędzy.

„Sanacyjny“ „Dziennik Poznański“, dnia 17 stycznia r. b. doniósł:

„Sytuacja w fabryce fajansu p. Mańczaka nie uległa poprawie. Robotnicy w dalszym ciągu zapełniają budynki fabryczne i strajkują. Zachowaniem swym, pełnym taktu i zrozumienia doniosłości chwili robotnicy pragną przyczynić się do jaknajszybszego uzyskania przez dyrekcję pożyczki, któraby pozwoliła uruchomić fabrykę. Ponieważ zarówno starania dyrekcji fabryki, jak i miasta, nie przyspieszyły procesu uzyskania kapitałów obrotowych robotnicy postanowili ogłosić od jutra gremjalną głódówkę. Sprawa strajku głódowego uzależniona jest zresztą od wyniku konferencji w Urzędzie Wojewódzkim p. Rusinka, sekretarza Zw. Zawod. Chemicznego, którego rozkazem robotnicy fabryki postanowili się podporządkować. Strajkiem objętych jest 429 osób.

Jak zdołaliśmy się poinformować w dn. wczorajszym był przyjęty w Urzędzie Wojewódzkim p. Rusinek, który przedstawił położenie robotników i obecną sytuację w fabryce chodzieskiej. Przedstawiciel strajkujących wykonał przedewszystkiem żądania zarobkowe, na co otrzymał odpowiedź, że nie należy się łudzić, aby dyrekcja fabryki w obecnej sytuacji mogła dawać zobowiązania co do wysokości zarobków. Na zapytanie, jak przedstawia się sprawa z uzyskaniem przez fabrykę pożyczki oświadczone p. Rusinkowi, że pożyczka w sumie 100 tys. zł., została przyznana już fabryce. Znaczącą należy, że fabryka chodzieska u-

zyskała kredyty, dzięki życzliwości i staraniom samorządu miasta Chodzieży oraz wydziału samorządowego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu“.

Tego samego dnia na terenie fabrycznym odbyło się zgromadzenie, na którym tow. Rusinek przedłożył strajkującym umowę o treści następującej:

- 1) Zarząd Spółki dzierżawcy w osobach pp. burmistrza Marona i Dankowskiego przyjmuje z dniem 17 stycznia, godz. 7.30 rano na starych warunkach wszystkich robotników i majstrów, a robotnicy i majstrowie w dniu tem podejmują pracę.
- 2) Zarząd Spółki w najbliższych 4 tygodniach zarządzi rozpisanie nowych wyborów do wydziału robotniczego.
- 3) Zarząd Spółki sprawy urlopowe potraktuje zgodnie z przepisami ustawy.
- 4) Zarząd Spółki oświadcza, że ze strajkujących nikt z robotników lub majstrów nie będzie zwolniony. Robotnicy uchwalili strajk zlikwidować i z dniem 17 stycznia rozpocząć pracę.

Zwycięstwo robotników jest całkowite.

Kto wygrał na loterii?

Wczoraj podczas ciągnięcia loterii głównej wygrane padły na następujące numery:

- 20.000 zł. — 58349.
- 10.000 zł. — 124511.
- 5.000 zł. — 53039.
- 2.000 zł. — 58436 105589 132762 158205 171487.
- 1.000 zł. — 20367 44176 46715 97169 125872 182308 184873 149242 151529 157515.

Różne wiadomości z całego kraju

TRAGEDJA 16-LETNIEJ SIEROТЫ.

W domu przy ul. Bujnowskiej Nr. 38 w Piotrkowie 16-letnia Wanda Błaszczakówna, pochodząca z Łodzi, wystrzelał z rewolweru skierowanego w skroń popełniła samobójstwo padając trupem na miejscu. Błaszczakówna przyjechała do swej rodziny, Kobzińskich, u których zamieszkała po stracie rodziców w nadziei, że dostanie w Piotrkowie jakąś posadę.

Nadzieje okazały się złudne i nie mając widoku na polepszenie losu, targana swą rozpacz, sięgnęła po rewolwer, by przez rwać w tak tragiczny sposób pasmo swego młodego życia.

ZBIOROWY SZAL.

„Słowo wileńskie“ donosi: Niezwykły wypadek zbiorowego szalu zdarzył się w Suwałkach. Jak nas informują, dom miejscowego organisty parafii ewangelickiej był od pewnego czasu miejscem zebrania lokalnego kołka amatorów stoliaków wirujących.

W czasie zorganizowanego w dniu wczorajszym seansu, gdy podrażnienie i emocja obecnych wzrastały z każdą chwilą, a medjum (córka organisty) zapadło w somnambuliczny sen, któraś z obecnych na seansie kobiet zawołała, że widzi najdokładniej wcielającego się w nią diabła.

Okrzyk histeryczki, jak i chorobliwa atmosfera wywołała najmniej spodziewany skutek.

Oto cała rodzina i wszyscy obecni na seansie, ulegając zbiorowej sugestji uirzeli diabła, który w koszarnej postaci zbliżył się do uspiętej.

Efekt masowej sugestji był jakrajmniej spodziewany. Kilka osób (zwłaszcza niewiasty) dostało ataku gwałtownego szalu i zaczęło demolować mieszkanie. Siotra uspiętej, uczennica gimnazjum, w przystępie furji zaczęła rozdzierać na sobie suknie i omal, że w samej bieliznie wybiegła na dwór wołając, że ją dusi szatan.

Tknięta szalem rodzinę pod opieką miejscowych lekarzy odwiedziło do szpitala w Grodnie, gdzie przebywają na obserwacji lekarzy.

WEZWANIE DO PACY — PO ŚMIERCI.

W fabrycznych domach Scheiblera i Grohmana, przy ul. Rokicińskiej 42 w Łodzi, mieszkała 21-letnia Krauzerówna, dawniej pracownica Monopoli, obecnie pozostająca bez pracy. W poniedziałek 14 b. m. znalazł się przed jej mieszkaniem postaniec, przynosząc dla Krauzerówny kartkę z wezwaniem do pracy. Gdy z mieszkania na pukanie nikt nie odpowiadał postaniec zapytał o nią sąsiadów, od których dowiedział się, że Krauzerówny od południa dnia poprzedniego r. ikt nie widział. Mieszkanie Krauzerówny zbadała komisja fabryczna.

Jak się okazało Krauzerówna zmarła tragiczną śmiercią wspólnie z pułk. Wawłaskim.

SAMOBÓJSTWO MARYNARZA.

W nocy na 16 b. m. popełnił samobójstwo w Lipinach zawodowy podoficer na rybniku wojennej z okrętu „Krakowiak“, Franciszek Rothkegel.

Desperat po ukończeniu urlopu miał odejść do Gdyni o godz. 1.15 i przybył na stację w Chorzowie, jednak spóźnił się na pociąg pośpieszny.

Obawiając się kary z powodu przekroczenia urlopu, wystrzelał z rewolweru w bramie jednego z domów w Lipinach pozabawił się życia. Rothkegel liczył lat 26, pochodził z Lipin, gdzie bał się kilkudniowym urlopie u rodziny. Zwłoki ostatecznie do kostnicy.

ZGON PROF. BERNHARDA W KATOWICACH.

W Katowicach zmarł profesor Ekonomii Narodowej na Uniwersytecie Berlińskim Ludwik Bernhard w 60 roku życia.

Należał on do najbliższych współpracowników Hugenberga jeszcze z okresu przedwojennego i jest autorem szeregu prac o polityce niemieckiej wobec Polski. W r. 1928 wydał książkę p. t. „Koncern Hugenberga“.

TANIE JEST ŻYCIE BEZROBOTNYCH.

Praca bez nadzoru i zabezpieczenia. Przy budowie zapory wodnej w Porąbce, która jest prowadzona również w okresie zimowym, niejaki Zontek Rudolf, lat 20, z Międzybrodzia białskiego, zatrudniony przy robotach ziemnych, z grupą swoich kolegów przewoził taczakami ziemie. Za pracę tę robotnicy otrzymują wynagrodzenie akordowe, przyczem stawki są tak minimalne, że tylko dzięki ogromnemu wysiłkowi robotnik może coś niecoś przy tych pracach zarobić. W pogoni za zarobkiem robotnicy zapominają o grożącym im niebezpieczeństwie.

Zontek Rudolf nasypywał do taczek ziemie; w chwili kiedy koledzy jego odjechali z ziemią, a Zontek pozostał sam, oberwał się strumy brzeg i nie szczęśliwego popostruś pogrzebał żywcem. Nieszczęśliwego wydobyto z pod ziemi w stanie nieprzytomnym z polamaniami nogami i zgniecioną klatką

piersiową. Pogotowie ratunkowe odwoziło do szpitala w Białej, gdzie nie odzyskawszy przytomności, zmarł.

Ktoś musi ponieść odpowiedzialność za to młode życie ludzkie.

Z „LITOŚCI.“ ZAMORDOWAŁA.

We wsi Norty, gm. smorgońskiej Weronika Jarocka zamordowała w sprzeczce swc bratową Magdalenę Jarocką. Morderczyni w czasie przesłuchania przyznała się do zabójstwa bratowej, przyczem na usprawiedliwienie przytoczyła szczególny argument. Twierdzi mianowicie, że po zadaniu bratowej kilku uderzeń odwaznikiem po głowie żał się jej zrobiło rannej. By skrócić jej męczarnie pochwyła świder i zadała nim cios w zamiarze dobicia ofiary, gdyż, jak twierdzi, nie mogła patrzeć na jej meki.

ŚMIERĆ LOTNIKA WOJSKOWEGO W POZNANIU.

Podczas ćwiczeń nad lotniskiem w Ławicy pod Poznaniem samolot P.Z.L., pilotowany przez lotnika — kaprala Lemańskiego, zahaczył o linę stalową, na której u innego samolotu zawieszony był worek, stanowiący cel dla lotników. Wskutek zawadzenia o linę, samolot Lemańskiego wpadł w korkociąg. Ponieważ wypadek zdarzył się na wysokości 300 m., lotnik nie zdążył wyskoczyć ze spadochronem. Aparat runął na ziemię i rozbił się. Lotnik poniósł śmierć na miejscu.

WIEŚ OBLEŻONA PRZEZ STADO ZGŁODNIAŁYCH WILKÓW.

15 b. m. mieszkańcy wsi Kaziuki, gm. Głębokie, woj. wileńskie, zaalarmowali władze, że wieś oblega stado zgłodniałych wilków. Mimo późniejszej pory, miejscowe towarzystwo łowieckie natychmiast zorganizowało obławę, w której wzięło udział 12 myśliwych. Zabito 2 wilki, jednego zaś raniono. Z wielu innych miejscowości napływają również doniesienia o masowym pojawieniu się wilków.

Wiadomości Sportowe

Sporty zimowe

OBOZY NARCIARSKIE. Warszawski Klub Narciarski opracował plan obozów i wycieczek narciarskich na sezon bieżący. I tak:

od 19 do 24 b. m. wędrowny obóz narciarski do Wisły,

19 — 28 b. m. obóz wędrowny do Wisły z rajdem po Beskidach Śląskich,

Koszt przejazdów na oba raidy—10 zł.

Pozatem — trzydniowy raid od 2 — 4 lutego w Beskidy Śląskie na trasie Ustron — Czantoria — Wisła — Stożek — Barania Góra — Równica. Dla narciarzy silniejszych w tym samym czasie wycieczka na trasie Bielsko — Klimczak — Białnia — Brenna — Równica — Stożek — Kubalonka.

Wzecie od 28 lutego do 4 marca b. r. obóz narciarski na trasie Sianki — Sławsko.

MISTRZOSTWA WARSZAWY W JEZDZIE NA ŁODZIE. W dniach 19 i 20 b. m. odbędą się na torze Pol. Zw. Lwizarskiego w Warszawie (stadion Polonii) mistrzostwa okr. Warszawskiego w jeździe szybkiej na lodzie, organizowane przez Warszawiankę.

W dniu 19 b. m. zawody rozpoczął o godz. 14.15. W programie 1.000 i 5.000 mtr. dla panów, 1.000 i 3.000 mtr. dla pań.

OBRADY ŻEGLARZY. W niedzielę, 27 b. m., odbędzie się doroczne walne zgromadzenie Polskiego Zw. Żeglarskiego, odbywające się pod popularną nazwą — sejmiku żeglarskiego.

Obrady toczyć się będą w Warszawie, od godz. 10 rano, w lokalu PZZ, Jerozolimska 3.

Boks

REPREZENTACJA WARSZAWY NA MECS BOKSERSKI ZE ŚLĄSKIEM. Warsz. Okr. Związek Bokserski ustalił definitywnie reprezentacyjny skład Warszawy na niedzielny mecz ze Śląskiem (Cyrk godz. 12 w południe).

Skład ten w kolejności wag od muszej do ciężkiej przedstawia się następująco: Czortek — Małteki — Kozłowski — Fabisiak — Seweryniak — Pilnik — Doroba — Dziwulski.

Rezerwa: Krysik — Rotholz — Polus — Bąkowski — Wrzosek — Ożarek — Kozakow — Neuding.

W ŁODZI Bokserzy gdańskiej Gedanii walczy w dniu 3 lutego b. r. w Łodzi z zespołem Geyera, Zespół łódzki zasilony będzie w walce ciężkiej Klodasem.

Decydujący mecz o mistrzostwo Łodzi w hokeju odbędzie się w nadchodzącą niedzielę, pomiędzy obrońcą tytułu, ŁKS-em a Triumfem.

Tereny narciarskie pod Łodzią zostaną oddane do użytku publicznego w nadchodzącą niedzielę.

Mecz bokserski IKP — Hakoah (Łódź) odbędzie się w nadchodzącą niedzielę.

Łódzki OZHL przy pomocy Okr. Urz. W. P. organizuje trzytygodniowy kurs dla hokeistów pod kierunkiem Króla.

NORWESCY SPORTOWCY W SO-

WETACH. W Leningradzie odbyły się zawody bokserskie i pływaków pomiędzy norweską reprezentacją robotniczą a gospodarzami.

W boksie zwyciężyli norwedy 10:6, w pływaniu zwyciężyli gospodarze 50:25 pkt. gTL 4-bc -mfw shrdl etaol ahrk ezhd

Życie Warszawy

Tragedje ludzkie

SAMOBÓJSTWO.

53 l. Dawid Skoczek, zegarmistrz, w zamiarze samobójczym, zatrul się gazem świetlnym. Pogotowie przewiozło desperata do szpitala na Czystem. Przyczyna targnięcia się na życie — nieporozumienie z żoną.

Z ZIMNA I GŁODU.

Na rogu ul. Bielańskiej i Tłomackiego,

znaleziono 29 l. Zygryda Kartmana, bez zajęcia. Lekarz Pogotowia stwierdził wyćwiczenie i osłabienie z zimna i głodu. Nieszczęśliwego przewieziono do szpitala na Czystem.

SKOK POD TRAMWAJ.

Przy zbiegu ul. Nowy Świat i Ordynackiej, rzucił się pod tramwaj 30-letni Kazimierz Zieliński, tokarz.

Kradzież... Komina

Do składu starego żelastwa, należącego do Moszka Wąchockiera, przychodził kilkakrotnie pewien komin, celem kupna komina żelaznego. Ponieważ nie osiągnięto porozumienia co do ceny, transakcja do skutku nie doszła. Pewnego dnia, korzystając z chwilowej nieobecności właściciela, „klient” przyjechał z wozem, na który najadował leżący na podwórzu, obok skła-

du, komin i odjechał. Po ujawnieniu kradzieży, Wąchockier zawiadomił policję, która przeprowadziła dochodzenie i sprawę ujęła. Okazał się nim Aleksander Parzyński, (Żytnia 65). Komin, wartości 200 zł., zwrócono właścicielowi, Parzyńskiemu zaś, po sporządzeniu protokołu, osadzono w więzieniu, kierując sprawę do sądu.

Drobne wiadomości

URZĄD POCZTOWY DLA DZIELNICY CZERNAKOWSKIEJ. Przy ul. Czerniakowskiej 40 uruchomiony został nowy urząd pocztowy „Warszawa 36”. Urząd ten obsługiwać będzie mieszkańców Czerniakowa, Siele i Siedziwowa.

Celem przyspieszenia doręczenia listów i przesyłek mieszkańcom wspomnianych dzielnic pożądanym jest podawanie adresu „Warszawa 36”.

NOWE PRZEPISY O RUCHU NA KOLEJACH. 31 b. m. wejdzie w życie rozporządzenie ministerjum komunikacji, wydane w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych o przestrzeganiu porządku na kolejach.

Z ważniejszych przepisów tego rozporządzenia, interesujących podróżnych, podać należy, że przy zajmowaniu miejsc w pociągu podróżni powinni stosować się do wskazówek konduktora. Nie wolno zajmo-

wać w pociągu miejsca już zajętego przez inną osobę, jeżeli dowód zajęcia jest widocznym.

Osobom płci męskiej w wieku powyżej 10 lat nie wolno zajmować miejsc w przedziałach dla kobiet, nawet za ich zezwoleniem.

Co do otwierania okien i wentylatorów, regulowania temperatury i oświetlenia wagonu, podróżni, w razie braku porozumienia, powinni stosować się do zarządzeń konduktora.

W przedziałach dla kobiet i dla niepalących nie wolno palić nawet za zezwoleniem współpodróżnych. Jeżeli w pociągu znajduje się tylko jeden przedział I, II lub III klasy, to w przedziale tym palenie jest dozwolone tylko za zgodą wszystkich jadących w nim podróżnych.

SYGNALIZACJA ŚWIETLNA NA UL. MARYMONCKIEJ. Dyrekcja tramwajów i autobusów miejskich zainstalowała sygnalizację świetlną na ul. Marymonckiej na odcinku od pl. Wilsona do ul. Potockiej.

Sygnalizacja ta ostrzega o zbliżaniu się tramwaju, co znakomicie usprawnia komunikację tramwajową na linii jednostronowej na odcinku długości około 1.600 m. Dotychczas bowiem zdarzało się, że wozy tramwajowe spotykały się w polowie drogi i jeden z nich musiał się cofać do mijanki, co powodowało znaczne opóźnienie w komunikacji, szczególnie dotkliwe w porze rannej.

Organizacja Młodzieży T.U.R.

Kurs Młodzieży, zorganizowany przez Centralny Wydział Młodzieży odbędzie ostatecznie wykłady w dn. 20.1 o godz. 10; 24.1 w domu Skry na Okopowej. Dn. 27.1 zaś w lokalu, który ustalony zostanie później odbędzie się zamknięcie kursu.

T. U. R.

Odczyt w Skrze. Dziś o godz. 8 wieczorem w lokalu Skry przy ul. Okopowej obywat. Jan Dąbrowski wygłosi odczyt na temat: „Literatura robotnicza”.

Odczyt w Zw. Drukarzy. We wtorek 22 stycznia o godz. 7 wieczorem w Związku Drukarzy (Nowy Świat 38) tow. Chwiłecki wygłosi odczyt na temat: „Literatura a życie w Rosji sowieckiej”.

Ruch kult. oświatowy

Baczność towarzyski. Okazja. Kurs Kroju i Szycia Tow. Klubów Kobiet Pracujących, przyjmuje nowe kandydatki. Dn. 1 lutego kończy się bielizna a zaczyna się suknie.

Lekcje od 18 do 21 w przedziale, środy i piątki, Koszykowa 49 m. 9. Oplata po 15 zł. przez 3 i pół miesiąca.

Co usłyszymy w radio?

SOBOTA, 19 stycznia.

7.07 Muzyka z płyt. — 7.15 Dziennik poranny. — 7.25 Muzyka z płyt. — 7.35 Chwilka pań domu. — 7.40 Program. — 7.50 Koncert. — 8.00 Komunikat w języku francuskim. — 8.05 Przerwa. — 10.30 Uroczystości Jordanu. — 11.57 Sygnał czasu. — 12.00 Hejnał. — 12.03 Wiadomości meteor. — 12.05 Przegląd prasy. — 12.10 Koncert orkiestry Karasińskiego i Katuszka. — 13.00 Dziennik południowy. — 13.05 Utwory na orkiestrę mandolinową i banje. — 13.30 Przerwa. — 15.30 Wiadomości o ekspozycji polskim. — 15.35 Przegląd giełdowy. — 15.45 Płyty. — 16.20 Teatr Wyobraźni. — 17.00 Koncert zespołu. — 17.50 Rośliny pokojowe w zimie. — 18.00 Przegląd prasy rolniczej. — 18.10 Życie stolicy. — 18.15 Recital skrzypcowy. — 18.45 Jak powstaje piękna książka — reportaż Janusza Stepowskiego. — 19.00 Pieśni. — 19.20 Suwalki. — 19.30 Reportaż z fabryki „Centra”. — 19.45 Program. — 19.50 Wiadomości sportowe. — 20.00 Muzyczna mozaika karnawałowa. — 20.45 Dziennik wieczorny. — 20.55 Jak pracujemy w Polsce. — 21.00 St. Moniuszko. — 21.45 Prus w nowym oświetleniu. — 22.00 Koncert reklamowy. — 22.15 Komunikat w jęz. francuskim. — 22.20 Muzyka taneczna. — 23.00 Wiadomości meteor. — 23.05 Łoża Szyderców. — 23.35 Muzyka taneczna. 23.00 Muzyka taneczna.

Z WZORAJSZEJ GIEŁDY

Dolar St. Zjedn. 5,29,5. Dolar złoty 8,91,25. Rubel złoty 4,58,5. Funt szterling 25,95. Dolarówka 53,15. 3 proc. pożycz. Budowlana 46,75. 4 proc. L. Ziemskie 53,25. 5 proc. pożycz. Konwersyjna 65,50. Bank Polski 97,75. Modzelejów 4,15. Ostrowiec, —, Starachowice 13,75. Haberbusch 42.

Spis zapowiedzi Nr. 6510/16/35.

Zapowiedź.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że: 1. doktor medycyny Mieczysław Flokstrumpf, rozwiedziony, zamieszkały w Warszawie — Saska Kępa ul. Obrońców 9 syn małżonków przemysłowca Mendela Flokstrumpha zmarłego w Warszawie i Frajdy z domu Fenigszej, matka zamieszkała w Warszawie Bronisława Pierackie go 17. 2. panna Janina Kzimirna Jnowicz, bez zawodu, zamieszkała w Toruniu 18-go stycznia 5 córka małżonków byłego dyrektora banku Pawła Janowicza i Zofii z Łękich, ojciec zam. w Równem, a matka w Warszawie chcą zawrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Toruniu i w Warszawie. Wnioski o ewent. przeszkodach należy kierować do niżej podpisanego.

Toruń, dnia 17 stycznia 1935 r.

(pieczęć) Urzędnik stanu cywilnego (—) w zastępstwie Wojciechowski, asystent miejski.

DROBNE OGŁOSZENIA

UWADZE pp. Gorseciarek! Tania sprzedaż materiałów i wszelkich przyborów do górsów po cenach konkurencyjnych Ziela 29 róg Świętokrzyskiej, tel. 651-27.

Składzono prawo jazdy Nr. 2664 Lisowi Stanisławowi

Sąd „doraźny” nad handlarką pomarańcz

W dn. 17 b. m. starosta grodzki Praga — Warszawa przeprowadził lustrację sklepów i owocarni andlujących pomarańczami hiszpańskimi celem stwier-

Henryk Bieliński

Członek Koła Młodzieży T. U. R. im. Moniwilla Mireckiego.

Zmarł w dniu 17 stycznia, przeżywszy lat 21.

Pogrzeb odbędzie się dziś o godz. 4 pp. ze szpitala św. Stanisława (ul. Wolska) na cmentarz Wolski.

Cześć Jego pamięci!

Egzekutywa ^{**} Warszawskiej Organizacji TUR. wzywa tow. tow. turowców do wzięcia udziału w pogrzebie tow. Henryka Bielińskiego, Zbiórka o godz. 3.45 przed szpitalem wolskim.

Akademja ku czci Leo Belmonta

Esperantyści warszawscy, pragnąc uczcić jubileusz 50-lecia pracy literackiej krzewiciela Esperanta Leo Belmonta, urządzają w sobotę, dnia 19 stycznia 1935 r.

AKADEMJE,

która odbędzie się w Polskim Touring-Klubie przy ul. Kredytowej 5 w Warszawie, o godz. 20 min. 15 punktualnie. Wstęp na Akademię — 1 zł. Komitet Organizacyjny.

Co wyświetlają kina?

APOLLO: „Młody las”. ATLANTIC: „Siostra Marta jest szpiegiem”.

ANTINEA: „Bunt w Szanghaju” i „Parada rezerwistów”.

AMOR: „Świat należy do ciebie” i „Królowa niewolników”.

AS: „Królowa Krystyna”.

AKRON: „Djablica z Kansas” i „Pieśniarz Warszawy”.

CAPITOL: „Czarna perła”.

KINO CAPITOL

Początek 3, 5, 7, 9

Pierwszy polski sensacyjno-erotyczny film reż. M. Waszyńskiego

CZARNA PERŁA

w roli gł. RERIBODO

w poz. rol. Zel. chowska, Brodniewicz, Znicz i Frank et

CASINO: „Córka gen. Pankratowa”,

COLOSSEUM: „Przeor Kordecki”.

MALE COLOSSEUM: Chicago.

CORSO: „Spełnione marzenie” i re-

wja.

CZARY: „Przedmieście” i dodatki.

EUROPA: „Uwodzicielka”.

FAMA: „Wróg we krwi” i „Czy Lucyna to dziewczyna”.

FILHARMONJA: „Śluby ulańskie”.

FORUM: „Miłość Tarzana”.

GLORIA: „Biały ptak”.

HELIOS: „Czy Lucyna to dziewczyna”.

ITALIA: „Boleró” i rewja.

KOMETA: „Ich noc” i atrakcje.

LOS: „Precz z teściową”.

LUX: „Pieśniarz Warszawy” i „12 krzesel”.

MAJESTIC: „Wesoły tydzień”.

WESOŁY TYDZIEŃ

FLIP I FLAP

dla młodzieży

dozw.

p. 3, 5, 7, 9, 10, 30

o 3 i 10, 30

seanse ulgowe

majestic

MASKA: „Kocha, lubi, szanuje”.

MEWA: „Kobieta bestja” i „Świat bez mężczyzn”.

NOWA TOMBOLA: „Kobieta Orchi dea” i „Śmierć odpoczywa”.

NIL: „Toboggan” i rewja.

OKO PRASKIE: „Petersburskie noc” i dodatki.

dzenia, czy kupiectwo praskie zastosowało się do zarządzeń władz w sprawie ujawnienia cen na pomarańcze i sprzedaży tych pomarańczy na kilogramy.

Podczas lustracji stwierdzono w kilku wypadkach pobieranie cen nadmiernych oraz odmowę sprzedaży pomarańcz na kilogramy.

M. n. właścicielka owocarni przy ul. Wileńskiej 3 p. Milgram Estera za systematyczną odmowę sprzedaży pomarańcz w kilogramach została zatrzymana i doraźnie ukarana przez starostę 7-dniowym bezwzględny aresztem bez zamiany na grzywnę.

Esencja nowoczesnego humoru

Nową odmianę humoru, przemawiającego do dzisiejszej publiczności, reprezentują w Ameryce dwaj genialni komicy, Stan Laurel i Oliver Hardy, ukrywający się pod skromnymi, wszystkim znanymi pseudonimami: Flip i Flap. Twórczość Flipa i Flapa, uznana prasa całego świata za idealną emanację nowoczesnego komizmu. Warszawa ma „nosa” do dobrych filmów. Nic więc dziwnego, że wszyscy wybierają się dziś na „Wesoły Tydzień” z Flipem i Flapem do kina „Majestic”.

POLSKI ZWIĄZEK MYŚLI WOLNEJ.

W sobotę, dnia 19 b. m. o godz. 8-00 w lokalu P. Z. M. W., Królewska 16, ob. Wiesław Sten wygłosi odczyt p. t. „Żywot św. Franciszka z Assyżu”.

Co wyświetlają kina?

PALACE: „Ja mam temperament” oraz „Parada śmiechu”.

MIEJSKI: „Kleopatra”.

KINOTEATR MIEJSKI

roczątek o godz. 6.—8.—10.

Niedziele i święta: 4. 6. 8 i 10

KLEOPATRA

CLAUDETTE COLBERT

J. SCHILDKRAUT

W. WILLIAM

reż. Cec. B. De MILLE

Ceny miejsc: od 45 gr. do 90 gr.

PAN: „Dwie sieroty”

PAN Nowy-Świat 40

Pocz. 5, 7, 9

W niedz. i św. 12, 1, 30, 3, 5, 7, 9

Gigantyczny film z życia w carskiej Rosji

MOSKIEWSKIE

NOCE

wg. PIERRE BENOIT Reż. A. GRONOWSKI

W rol. gł. ANNA BELLA

HARRY BAUR

PETIT TRIANON: „Jej czar” i „Csi-

bi” z Fr. Gaal.

PROMIEN: „Csibi” z Fr. Gaal.

PRAGA: „Carioca” i rewja.

RIALTO: „Imitacja życia”.

RAJ: „Na tropie złoczyńców” i „Czar

jej oczu”.

RIVIERA: „Co mój mąż robi w nocy?”

ROXY: „Toreador i kobiety”.

STYLLOWY: „Piotruś” z Fr. Gaal.

SŁONCE: „Dwa oblicza” i „Ułani”.

SOKÓŁ — Cesarzowa i ja i Miłość

pięknej Wally.

ŚWIATOWID: „Świat się śmieje”

(komedia sowiecka).

BZIS o g. 11

w NOCY

dodatkowy seans popularny

Kupon na g. 11

w nocy

Parter zł. 1,25

ŚWIATOWID

pocz. 3.15.

TON: „Miłość Tarzana” i dodatki.

UCIECHA: „Wesoła Zuzanna” z Lil-

janką Harvey.

UNJA: „Dzieje grzechu”.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnikiem miesięcznie zł. 5,40, bez odnośnika zł. 4,70, na prowincji miesięcznie zł. 5,40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 i milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zafiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-cie szpaltowy, układ zwyczajnych 10-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: STANISŁAW NIEMYSKI

Odbita w Drukarni Spółki Nakładowo-Wydawniczej „Robotnik”, Warszawa 2

Wydawca: RADA NACZELNA P. P. S.